

Testvér, csatlakozz a Magyar Élet Mozgalomhoz!

Ára 10 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSEG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM
TEL.: 21-90, ÉJEL 10-TÓL 23-4

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FÉL
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P

TRIANON 19. 1939 MARCHIUS 22. SZERDA

KER. POLITIKAI NAPILAP

XIII. ÉVFOLYAM, 73. SZÁM

EUROPÁ SORSDÖNTŐ ÓRÁI

A válság tovább tart, noha a feszültség átmenetileg enyhült -- Tovább mélyült az ellentét Németország és Anglia között -- A szovjet hathatalmi értekezletet akar összehívni, de az angol kormány még korainak tartja ezt a javaslatot -- Cáfolják a bolgár mozgósítás hírért

Nagyfontosságú tanácskozások Hitler kancellárnál

Berlin, március 21. Urbsys litván külügyminiszter, aki tegnap két ízben is tanácskozott Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel, elutazott Berlinből. Illetékes német helyen azt mondják, hogy a tanácskozás tisztára tájékozódás céljából történt és semmiféle megegyezést nem

hozott a Német Birodalom és Litvánia között Memel kérdésében. Jól értesült körökben kijelentik, hogy a litván határon nem történtek csapatmozgósítások és még e héten békés megoldás fog létrejönni Memel társéban.

London 3 pontja

London, március 21. A tegnapi minisztertanács -- mint megbízható részről közlik -- behatóan foglalkozott a szovjetkormány azzal a javaslatával, hogy hívjanak össze közös konferenciát, amelyen a nyugati nagyhatalmak a délkelet-európai államokkal és Oroszországgal megvitassák a helyzetet. Az orosz terv nem talált valami kedvező fogadtatásra és több olyan felszólalás hangzott el, hogy egy ilyen konferencia összehívása és megtartása rendkívül hosszú időt venne igénybe, márpedig a helyzet tisztázása nem tűr halasztást. A minisztertanácson ellenjavaslatot dolgoztak ki és úgy határoztak, hogy utasítsák a brit diplomáciai képviselőket Párisban, Moszkvában, Ankarában, Varsóban, Bukarestben, Belgrádban,

Szófiában és Athénben, hogy hassanak oda és sietessék, hogy ezek az államok közös nyilatkozatot adjanak ki, mely a következőket juttassa kifejezésre:

1. Elítélik Cseh- és Morvaország annexióját a Német Birodalom által és nem ismerik el a német eljárást jogszerűnek.

2. Kijelentik hogy minden újabb támadást készek visszaverni.

3. Állandó érintkezésben maradnak, hogy szükség esetén azonnali közös akciót kezdjenek.

Az angol kormány egyelőre eszében annyit válaszolt a moszkvai kormánynak, hogy fontolóra vette a konferencia összehívásának tervét, nincs ellene elvi kifogása, de hangsúlyozza, hogy a végleges állásfoglalás beható megfontolást igényel.

A helyzet még mindig válságos

London, március 21. (MTI) Chamberlain miniszterelnök csütörtökön újabb nyilatkozik az alsóházban az európai helyzetről.

A helyzet még mindig válságos noha a feszültség némileg enyhült.

Az angol kormány gondosan vizsgálja a netáni támadás esetén követhető közös politikáról kiadott nyilatkozatot, amelyet Anglia, Franciaország, Oroszország, Lengyelország és bizonyos délkelet-európai államok írnak alá.

London, március 21. (Német TI)

Azok a német oldalról történt célzások, hogy Anglia elvileg elengedhes állásfoglalása a német életjogokkal szemben arra vezethetne, hogy megváltoztatják az eddigi barátságos német magatartást Angliával szemben.

Égylátszik nem maradt hatás nélkül Londonban. Tájékozott helyről ma kijelentették, hogy az 1935-i német-angol tengerészeti egyezmény nem tartalmaz semmiféle felmondási záradékot. Az egyezményt csak kölcsönös hozzájárulás alapján lehet felmondani.

A német sajtó az angol bekerítési politikáról

Berlin, március 21. A német sajtó kedden Angliának azzal a diplomáciai akciójával foglalkozik, hogy európai arcvonalat létesítsen Németország ellen. A lapok ezzel kapcsolatban különösen kiemelik hogy Anglia megkísérli a bolsevizmust is bele sorakoztatni ebbe az

arcvonalba. A Berliner Börsenzeitung diplomáciai munkatársa ezeket írja: Anglia megkísérli, hogy felhasználja a pillanatnyi rémület lélektani előnyét és folytonos németellenes feszültségként állandósítsa és konzerválja azt az érthető izgatott-

ságot, amelyet a cseh kérdés gyors megoldása keltett.

Németország megértette és fogadja az angol harca hívást és teljes tárgyilagossággal és gondossággal figyelemmel fogja kísérni szomszédai magatartását. Ha az új angol politikának az az értelme, hogy még egyszer életre-halálra szembe állítsa egymással a német kontinentális érdekeket, az angol és francia érdekekkel, akkor

Anglia frivolul előidézett veszélyes helyzetbe sodorja Európa kis államait.

Németország összes szomszédai hatalmas előnyt szerezhetnek a talált egyensúlyból és a gazdasági fejlődést lehetőségekből. Ezzel szemben az a felszólítás, hogy csatlakozzanak az angol bekerítési politikához, sok kisállamra nézve gazdaságilag is öngyilkosságra való felszólítást jelent.

Bulgária nem mozgósított

Szófia, március 21. (Német TI) Illetékes helyen a leghatározottabban cáfolják azokat az angol és francia lapokban terjesztett híresz-

teléseket, amelyek szerint Bulgáriában állítólag elrendelték a mozgósítást, vagy részleges mozgósítást.

A szovjet-hathatalmi értekezlet összehívását javasolja

Moszkva, március 21. (Német TI) Hivatalos részről nyilatkozatot adtak különböző, a külföldi sajtóban megjelent híresztelésekkel kapcsolatban, amelyek szerint a szovjet kormány állítólag segítséget ígért nyugati szomszédainak. A hivatalos nyilatkozat hangsúlyozza, hogy nem helytálló azok a külföldön terjesztett híresztelések, amelyek szerint a szovjet kormány nemrég támogatását ajánlotta volna fel Lengyelországnak és Romániának támadás esetén. Sem Románia, sem Lengyelország nem fordult a szovjet kormányhoz és nem értesítette azt, bármilyen, őket fenyegető veszélyről.

A nyilatkozatban azonban most igazolják, hogy az angol kormány már március 18-án arról értesítette a szovjet kormányt, hogy „komor-

okok állanak fenn, amelyek miatt Románia elnyomatásától kell tartani”.

Az Angol kormány ezzel kapcsolatban arra kérte a szovjet kormányt, hogy fette ki álláspontját

ilyen eshetőséggel szemben. Erre a kérdésre a szovjet kormány azt javasolja, hogy hívjanak egybe értekezletet a legjobban érdekelt államok, Anglia, Franciaország, Lengyelország, Románia, Törökország és a szovjet unió képviselőiből.

Az ilyen értekezlet a legjobb alkalmat szolgáltatná arra, hogy tisztázzák a tényállást. Az angol kormány azonban kijelentette, hogy „tul korainak” tartja ezeket a javaslatokat.

A magyarság is részt kíván venni Szlovákiában az építő munkából

Pozsony, március 21. Mint Eperjesről jelentik, a sárosi magyarság vezetői felkeresték a kelet-szlovákiai szlovák vezetőférfiakat és üdvözölték őket a szuverén szlovák állam megalakulása alkalmából. Egy idejűleg leszögezték, hogy a magyarság is részt kíván venni az építőmunkából. Ezt a bejelentést írja az Új Hírek -- hivatalos szlo-

vák tényezők meghatottan vették tudomásul és kijelentették, hogy az új szabad szlovák állam a nemzetiségek jogait minden vonatkozásban tiszteletben fogja tartani

és a közös munka révén a sárosi hagyományokat nemcsak megőrzik, de tovább is terjesztik.

Ruszin államtitkárságot állítanak fel Szlovákiában

Pozsony, március 21. A kelet-szlovákiai ruszinok küldöttsége Rojkovits Teodor kanonok vezetésével felkereste az Eperjesen tartózkodó Fritz igazságügyminisztert. A küldöttség előadta kívánságait, amelyekben többek között ruszin államtitkárság felállítására is szerepel.

Az igazságügyminiszter hangzott a küldöttség előtt, hogy Szlovákiában minden nemzeti-ség egyenjogú lesz,

mert az önálló és szabad Szlovákia kormánya nem akar abba a hibába esni, mint a cseh kormány, amely most lakol keservesen a múlt bűneiért. Ezután megígérte, hogy kulturális, szociális, gazdasági és po-

litikai téren teljesíti a ruszinok kívánságait.

Brüsszel, március 21. Illetékes belga körökben kijelentik, hogy nem tudnak arról, hogy angol részről a belga kormányhoz kérdést intéztek a középeurópai eseményekkel kapcsolatban. Hangoztatják, hogy semmiféle diplomáciai tárgyalás nem folyt a két kormány között és Belgium a belga függetlenségi politika szellemében állapítja meg magatartását.

Pozsony, március 21. A hatóságok elkobozták azokat a cseh lapokat, amelyek térképein Szlovákiát a német birodalom részének tüntették fel.

Egész Lengyelország tüntet Magyarországgal mellet

Varsó, március 21. A lengyel-magyar közös határ ünneplésére a nemzeti egyesületek

számos vidéki városban rendeztek rokonszenv-tüntetést Magyarországgal mellet.

A lengyel sajtó keddi száma szá-

mos fényképet hoznak a magyar hadseregnek a lengyel határon lezajlott ünnepléséről és arról a jelenetről, amikor a lengyel hadsereg képviselője átnyújtja Pilsudszky marsal szoborkép mását a magyar hadsereg képviselőjének.

Feloszlatják a cseh parlamentet

Prága, március 21. (Német TI.) Hacha kedden Bránnak, a prágai kormány elnökének határozatot küldött a prágai képviselőház és sze-

nátus feloszlatásáról. Ezzel feloszlatták a prágai parlamentet. Az új választásról még nincsenek hírek.

Lengyel álláspont a memeli ügyben

London, március 21. A londoni lengyel nagykövet ma 40 percig tanácskozott lord Halifax külügyminiszterrel, a Press Assotiation értesülése szerint, a memeli-ügyben előállott új helyzetről.

A varsói angol nagykövet a lengyel külügyi államtitkárral tanácskozott, akivel — a Reuter-iroda értesülése szerint — közölte az angol kormány által javasolt diplomáciai rendszabályokat s érdeklődött Beck külügyminiszter véleménye iránt.

A Reuter-iroda szerint Varsóban azt hiszik, hogy Beck külügyminiszter alig lesz hajlandó meg-

ígerni eddigi politikájának gyors módosítását, amely politikának az az alapelve, hogy

Lengyelország távol tartja magát minden csoporttól.

Mindenestre aligha lehetne szó e politika módosításáról Beck londoni látogatása előtt, amely alkalommal Lengyelország magatartását a legalaposabban megbeszéljük majd. Hangoztatják továbbá Varsóban, hogy Beck külügyminiszter arra is hivatkozhatik, hogy Lengyelországnak szövetsége van Franciaországgal és kötelezettségei Romániával szemben.

Jugoszlávia a béke mellett

Belgrád, március 21. (Stefani.) Egyik kormányhoz közelálló lap hangsúlyozza, Jugoszlávia békés szándékait és azt a meggyőződését, hogy a legutóbbi nemzetközi események ellenére a béke fennmarad.

A jugoszláv közvélemény megőrzi nyugalmát

és egyáltalán nem bocsátkozik bizonyos képzeletdús feltételezések mérlegelésébe. Népünk bizik önmagában és erejében és a jugoszlávoknak ebbeli egysége világosan megnyilatkozott az utóbbi időben.

Érsekújvár, március 21. Mint is-

meretes, a csehek a mozgósítás következtében bevonult hadkötelesek hátramaradt családtagjainak a Felvidéken nem fizették ki a hadisegélyt. Most a magyar kormány a felvidéki miniszter előterjesztésére elhatározta, hogy a csehszlovák hadseregben szolgálatot teljesített egyének családtagjai számára járó élelmezési segélyeket, amelyeket a csehek nem fizettek ki, folyósítani fogja. A kormány elhatározása nagy megnyugvást keltett a Felvidéken.

Leszerelik a cseh hadsereg nemzetiségi katonáit

Kassa, március 21. Amióta a magyarok megkezdték a ruténföld felszabadítását és amikor a németek megszállták Csehországot és Morvaországot és Szlovákia kimondotta függetlenségét, mind nagyobb számban érkeznek Kassára a csehszlovák hadsereg rutén, szlovák és cseh nemzetiségű leszerelt katonái. A csehországi területre bevonult németek a hadsereget azonnal leszerelték és a szlovák és rutén nemzetiségű katonákat szabadon bocsátották.

A rutén katonákat az önálló Szlovákia elbocsátotta s Kassánál áttette őket a határon.

A Kelet-szlovákiából érkezett rutén katonákat a Hernád partján levő

menekült táborban helyezték el, hol megfelelő élelmezésük gondoskodnak. Ebből a táborból származnak a ruténföld fiait, akik óriási lelkesedéssel és örömmel térnek vissza hazájukba, amely ismét szabad. Ugyanakkor a magyar honvédség által felszabadított rutén földön állomásozó leszerelt szlovák és cseh nemzetiségű katonákat Kassánál adják át a szlovák hatóságoknak.

Pozsony, március 21. A Pozsonyban átutazóban volt német tiszték, az SA tagjai és a csapatok mellé beosztott hivatalos hírszolgálati szervek tagjai kedden elhagyták a várost és nagyrészen Bécsbe utaztak vissza.

Aláírják a német-szlovák egyezményt

Pozsony, március 21. A Szlovák értesülése szerint előreláthatólag Tiso miniszterelnök is elutazik Berlinbe a német-szlovák egyezmény aláírására.

Mint ismeretes, Tuka miniszterel-

nök helyettes, Durcsánszki külügyminiszter és Karmasin német államtitkár hétfőn gazdasági szakértők kíséretében Berlinbe utaztak gazdasági tárgyalások folytatására.

Fontos tanácskozás Hitlernél

Berlin, március 21. Teljes két óra hosszat tartott a tanácskozás a birodalmi kancellári palotában Hitler vezér és kancellár és legfőbb munkatársai, továbbá a hadsereg minden fegyvernemének legfőbb parancsnokai között. A dolog természetében fekszik, hogy a bizalmas megbeszélésről semmi sem szivárgott ki, csak annyit lehet tudni, — hogy a tanácskozás főtárgya a brit külpolitika új orientációja és a nyugati nagyhatalmak Szovjetországgal való közös frontja volt.

London, március 21. (MTI) Londonban nagy fontosságot tulajdonítanak Attolico berlini olasz nagykövet római útjának. A követ hétfőn hosszú beszélgetést folytatott Hitlerrel, Ribbentron és Göring jelenlétében, mielőtt Rómába utazott.

A Press Assotiation szerint állí-

tólag Hitler személyes üzenetét viszi Mussolinihoz, amely üzenet a francia-olasz vitával szemben elfoglalt német álláspontra vonatkozik.

Ausztrália támogatja Angliát

Melbourne, március 21. Reuter: Lyons ausztráliai miniszterelnök, a minisztertanács után kijelentette, hogy Ausztrália a nemzetközi helyzet követelményeihez híven

együttműködik Angliával.

Az angol kormányt biztosítjuk, hogy a béke és biztonsági érdekekben kifejtett erőfeszítéseiben feltétlenül nélkülözhetetlen és együttműködünk vele.

Összeült a fasiszta nagytanács

Olaszország törhetetlen bizalommal várja a Duce megnyilatkozását

Róma, március 21. Kedden este 10 órakor ült össze a Venezia-palotában Mussolini miniszterelnök elnöklétével a fasiszta nagytanács. A nagytanács üléséről szóló közleményt valószínűleg csak az éjjeli órákban fogják kiadni.

Róma, március 21. (MTI) Olaszország hangulatát ezekben a márciusi napokban feszült várakozás jellemzi. Olaszország törhetetlen bizalommal várja a Duce kijelentését és Róma úgy érzi, hogy a Duce lángesze a fasiszta évfordulóján azt az utat fogja megjelölni az olasz nép sorsának további alakulására, amely legjobban megfelel az olasz nemzet létszükségleteinek és birodalmi méltóságának.

A Lavoro Fasiszta óriási betűs címben jelenti, hogy Franciaor-

szág hadiállapotban van. A lap párisi tudósítója megállapítja, hogy a francia és angol hadikészülődésnek nem az a célja, hogy megváltoztassa a Középeurópában bekövetkezett tényeket. A készülődés célja tehát csak az lehet, hogy megakadályozzák a még megoldatlan kérdések megoldását. Ilyen kérdések pedig ma kizárólag Franciaország és Olaszország között vannak.

A Tribuna varsói jelentése szerint lengyel politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy London erős nyomása ellenére is Lengyelország nem csatlakozik olyan csoporthoz, amely gazdasági, vagy éppenséggel katonai és politikai tekintetben Németország ellen irányul.

Csütörtökön ülést tart a külügyi bizottság

Megalakultak az országos döntő bizottságok

Budapest, március 21. (MTI) A Ház külügyi bizottsága március 23-án, csütörtökön délelőtt 11 órakor a Ház miniszterelnöki szobájában ülést tart. Tárgy: az aktuális külpolitikai helyzet megvitatása.

Budapest, március 21. (MTI) A Ház mentelmi bizottsága március 22-én, szerdán délután félnyolcor ülést tart. Tárgy: Buchinger Manó, Reisinger Ferenc és Rupert Rezső képviselőknek a Ház keddi ülésében a házszabályok alapján a mentelmi bizottsághoz történt utasítása.

Budapest, március 21. (MTI) A honvédelem és közgazdaság fejlesztéséről egyes népjóléti beruházásokról és azok költségeinek fedezéséről szóló törvény alapján megalakított I., II. sz. országos döntőbíráóság dr. Juhász Andor és dr. Oswald István ny. külföldi elnökök elnöklése alatt március 21-én délelőtt alakult meg. A bizottsági tagok fogadalomtételénél dr. Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter is megjelent. Fogadalomtétel után a miniszter üdvözölte a bizottság elnökeit és tagjait, kiemelve, hogy az egész ország lakosaira nézve nagy megnyugvással szolgál, hogy az elnöki tisztséget két legmagasabb bíról-

tisztséget viselt, közszmeren kiváló jogász vállalta el és hogy a bizottságban elsőrendű szakértőként foglalnak helyet. Az üdvözlőbeszédre elnöktársa nevében is dr. Juhász Andor válaszolt. A bizottság nyomban megkezdte működését.

VIGSZINHAZ

2 sláger egy műsorban!
A legizgalmasabb amerikai világfilm:

Kivándorlók

DON AMECHE,
ARLEEN WHELAN

II. LAWRENCE TIBBET
vidám filmje:

Mexikói énekes

Jön! „TISZAVIRAG” Jön!
Bolváry Géza első magyar filmje.

Teleki Pál miniszterelnök nyilatkozata

a kisorosz nép szociális és kulturális igényeinek kielégítéséről

Budapest, március 21. Teleki Pál gróf miniszterelnök a Frankfurter Zeitung részére a következő nyilatkozatot adta:

— A világháborús magyar-német sorsközösségnek a Páris környéki békek sem vetettek véget. Közös sors és érdek kapcsolta össze a két országot, amelyek szomszédságában diktáló hatalmak közös területen öröket állítottak többek között

a hazugságok sorozatát, a mesterségesen felépített Csehszlovákiát.

Csehszlovákia középeurópai hivatásatlanságát és léte által a béke állandóan fenyegetettségét a józan államférfiak nemsokára felismerték. Hitler Adolf tette meg ennek a veszélyes zónának a megszüntetésére a kezdeményező és döntő lépéseket. A hazugságok épülete a történelmi

szükségesség erejének nem tudott ellenállni: falait a német nép vezére által kimondott igazság előbb megrepesztette, majd romba döntötte.

— Az Erdős Kárpátoknak hatalmas harátaink támogatásával az ezeréves országhoz most visszatért vidékét — a magyarokon kívül — legnagyobb számban a kisorosz nép lakja, amely századokon át osztozott a magyarság sorsában, jóban és rosszban. Az Erdős Kárpátok népe a húsz éves cseh elnyomás alatt számtalanszor adta tanujelét annak, hogy vissza akar térni az ezeréves hazához.

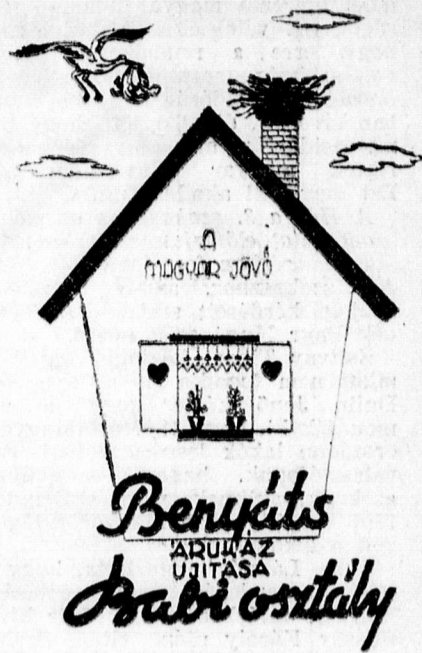
Sőt maga Volosin, az utolsó ki-nevezett volt miniszterelnök is amint ez a magyar sajtóban is publikált leveléből kiténik,

a magyar állam kötelességét, hogy vélté legjobban biztosítsa a ru-

szin nép sorsát.

A magyar kormányok a század elején nagy áldozatokkal kezdték meg a kisorosz népnek a közte élő zsidóság gazdasági kizsákmányolása alól való felszabadítását, meg erősítését, és kulturájának emelését. A cél teljes elérését a világháború és következményei tették lehetetlenné. A húsz éves cseh uralom nemcsak elhanyagolta ezeket a célkitűzéseket, hanem teljesen hamis vágyára igyekezett a fejlődést terelni, tág teret engedve a kommunista befolyásnak és a zsidók gazdasági térfoglalásának.

A magyar kormány most újból felveszi a háború előtt elfeltet fonalat és a kisorosz nép valódi szociális és kulturális igényeit az önkormányzat szellemében öhajítja és fogja kielégíteni.

lyok 151. §-ára hivatkozva azon a címen, hogy a négy szónok már hozzászólt a 2. szakaszhoz, indítványozta a vita bezárását. A Ház az indítványt elfogadta.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter kijelentette, hogy a szakaszt részletesen megtárgyalta a Frontharcos Szövetség vezetőivel s a felvehető kedvezményeket minden tekintetben felvették. A kedvezmények egyébként kiterjednek a rokkantak és tűzharcosok valamennyi kategóriájára, valamennyi vonatkozásban. Most nem arról van szó, hogy a frontharcosok érdekeit mérlegeljük, hanem arról, hogy a zsidó frontharcosok, hadirokkantak, kitételeket tegyünk a keresztény kontingens hátrányára. Az ellenzéki oldalon megfelelnek a keresztény frontharcosok és hadirokkantak érdekeiről. A szakaszban az előadó által előterjesztett szövegében való elfogadását kérte.

A Ház a szakaszt az előadó előterjesztésében fogadta el.

Ezután következett a 3. szakasz tárgyalása, amely arról intézkedik, hogy honosítás, házasságkötés, vagy törvényesítés által zsidó magyar állampolgárságot nem szerezhet. — Payr Hugó és Apponyi György gróf után vitéz Sbwoy Kálmán indítványozta, hogy 1914 július hó 1. óta bevándorolt zsidók honosítását hatálytalanítsák. A visszahonosítási részt kihagyná.

Rupert Rezső a szakasz törlesztését kérte. Vitéz Szalay László, miként az előbbi szakaszban, itt is a vita bezárását kérte s a Ház így határozott.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter hangoztatta, hogy ha Rupert Rezső beszédét külföldön végigolvasnák, azt hihetnék, hogy ebben az országban emberüldözés folyik, tömegeket tüntetnek a határon. Hazafias szempontból helytelen az ilyen beállítás. Apponyi György grófnak arra a kifogására.

Honföldi filmszínház

Telefonszám: 24-71.
MA UTOLJARA a

Vadrózsa

és Híradó!
Előadások: 5, 7, 9 órakor!
Holnap: a legszenzációsabb filmje a szezonnak!
A NAGY KERINGÓ!

Gyors tempóban folyik a zsidójavaslat részletes tárgyalása

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter részletesen válaszolt az egyes felszólalásokra

Budapest, március 21. Kedden kezdte meg a képviselőház a zsidójavaslat részletes tárgyalását. Dél-élt 10 órakor nyitotta meg az ülést Darányi Kálmán elnök. Az első felszólaló Zsitvay Tibor volt, aki az első szakaszt bírálta. Amikor negyedórás beszédeje lejárt, kérte beszédeidejének meghosszabbítását, a Ház azonban nem adta meg.

Dulin Jenő volt a következő felszólaló, aki ugyancsak az első szakaszt bírálta.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter hozzájárult olyan módosításokhoz, amelyek ezt a szakaszt világosabbá teszik. Azonnal

Tasnádi Nagy András válasza

— Most az első szakasz módosítása során — mondotta — a javaslat összes szempontjai vita tárgyává tették. En azonban csak azokra a momentumokra fogok kitérni, amelyek szigorúan az első szakasszal vannak kapcsolatban. — Mindenekelőtt igaza van Meizler képviselő úrnak, aki nem érti aggodalmaskodó képviselőtársait. Igaza van, hogy nincs okuk a felháborodásra, én nem is hiszem, hogy ez a felháborodás őszinte volna.

Az igazságügyminiszter ezután sorra vette az egyes felszólalásokat. Visszantastja Bródy Ernőnek azt az állítását, hogy ez a tárgyalás nem komoly, hiszen két hónap óta ezzel a javaslattal foglalkozik a bizottság és a Ház és ők, a többség türelemmel hallgatják az ellenzék panaszait.

Rassay Károly azt állította, hogy ez a javaslat mind érthetlenebbé válik. Ügynevezett abszurd esetekre mutatott rá.

— Jól tudom, hogy lesznek abszurd esetek, mert abszurdok a viszonyok, kuszáltak a családi viszonyok. Nem tehetünk arról, ha a házassulandó feleknél olyan másodrendű a vallási kérdés.

Az igazságügyminiszter ezután Payr Hugó felszólalásával foglalkozott és kijelentette, hogy ő vállalja a felelősséget ezért a javaslatért.

fel is olvasta az első szakasz harmadik bekezdése d) pontjának új szövegezését, amely a zsidók ivadékaival foglalkozik.

A következő felszólaló Payr Hugó volt, aki ugyancsak bírálta a szakaszt, éppen úgy mint Vázsonyi János, Rupert Rezső és Kéthly Anna. Kertész Miklós és Fábán Béla után Rassay Károly szövegezt a szakaszhoz, aki érthetetlenek tartotta a szakaszt. Bródy Ernő felszólalása után Meizler Károly a fajiság szigorú megállapítását kérte.

Darányi Kálmán elnök bezárta ezután a vitát, majd Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter monddta el beszédét.

Hangsúlyozza, hogy a zsidók nagy általánosságban nem tudtak asszimilálódni, nem tudtak behelyezkedni a nemzet együttesébe és nem tudták felszívni a magyar lelki-séget.

— A kivételeknél abból indulunk ki, hogy akik vér szerint nem egészen zsidók, feltehető és következtelhető, hogy mégis csak beolvadhatnak a magyar lelkiségbe. Ez világos, érthető és következetes álláspont. Természetesen a törvényhozás nem arra való, hogy egyes esetekkel foglalkozzon.

Ezután Zsitvay Tibor indítványával foglalkozott, amelyet nem fogadhat el, mert ellenkezik a javaslat elvi alapjával.

Majd Rupert Rezső hozzászólására tért ki. Rupert szerint ilyen kis nemzet nem zárhat ki nemzeti közösségéből tömegeket.

— Én azt mondom, — folytatja az igazságügyminiszter — hogy a magyar nemzetnek a maga nemzeti erejét, lelki békéjét, szellemi tisztaságát minden körülmények között meg kell őriznie.

Az igazságügyminiszter ezzel befejezi beszédét és Darányi Kálmán elnök megállapítja, hogy a tanácskozás az első szakasz módosítását illetően befejeződött. Az elnök a módosítási indítványok felett szavazást rendel el. Felteszi a kérdést,

hogy a Ház az első szakaszt az igazságügyminiszter szövegezésében fogadja-e el a többi indítvány-nyal szemben.

A Ház elfogadta az igazságügyminiszter szövegezésében az első szakaszt.

Ezután megkezdtek a második szakasz tárgyalását. Ez a szakasz a tűzharcosokra, a hadirokkantakra, hadiárványokra vonatkozik.

Csehszombathy László határozati javaslatot nyújt be, amelynek értelmében a tűzharcosoknak, hadirokkantoknak, hadiárványknak biztosított kedvezményt ki kell terjeszteni azokra a zsidóknak tekintendő magyar állampolgároknak, akik a magyar haza védelmében akár a multban, akár a jövőben életüket, vagy testi épségüket áldozatul hozták.

Darányi Kálmán elnök jelenti, hogy Csehszombathy László határozati javaslata tárgytalan, mert határozati javaslatot csak az általános vita során lehet benyújtani.

Vázsonyi János számos módosítást javasol a szakaszhoz.

Szünet után

Szünet után Rupert Rezső következtet szövegezt. Kifogásolta, hogy a kivételek elnyerésére nem elég a hadirokkantság, a tűzharcososság. Beszédeideje lejárt, mire kérte meghosszabbítását. A Ház nem szavazta meg.

Meizler Károly követelte, hogy azok a zsidók, akik a 2. szakaszban felsorolt kilenc kategória valamelyikébe tartoznak, de az ország érdekeit sértő bűncselekményt követtek el, veszítsék el kiváltságaikat.

Vitéz árvátfalvi Nagy István azt kívánta, részesítsék azokat is kivételes bánásmódban, akik értékes szolgáltatásokat tettek a haza védelmében, mert ez nemzeti érdek. Minden államilag elismert hadirokkantat kivétel személynékné számítsanak. Indítványozta, hogy a tűzharcosok közül 3 százaléknál valamivel többet alkalmazzassanak a magánvállalatok.

Ezután Szalay László a házszabá-

hogy házasságkötés által miért nem lehet szerezni magyar állampolgárságot, azt válaszolta a miniszter, hogy erre a rendelkezésre azért volt szükség, mert amikor Németországban a zsidóság nagyobb számban távozott, divatba jött, hogy német zsidóknak házasság révén szereztek magyar állampolgárságot. Ezt meg kell akadályozni.

A Ház a 3. szakaszt is az előadó által előterjesztett szövegében fogadta el.

A 4. szakaszhoz, amely a zsidók közjogi kérdéseit szabályozza, elsőnek Payr Hugó szólott hozzá.

Zsitvay Tibor közjogi aggályok miatt nem fogadja el a szakaszt. Dulin Jenő kérte, hogy ne azt mondják ki, hogy 1867 óta Magyarországon lakók leszármazottainak van választójoguk, hanem azt, hogy azoknak, akiknek, vagy szüleiknek 1867 óta állandóan Magyarországon volt a lakóhelyük.

Tahy László hangoztatta, hogy a zsidóság gazdasági visszacsorítására irányuló intézkedéseknek 6 is híve. Rassay Károly után vitéz Szalay László, mint az előbb is kérte a vita bezárását. A Ház indítványát elfogadta.

Ezután Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter állott fel szólársra. Közben Reisinger kétes értelmű megjegyzéséből Rajniss és Rupert között heves szócseta hangzott el, mire az elnök mindkettőjüket rendreutasította.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter csak a percekig tartó hangos botrány lecsillapulásával tudott szóhoz jutni. Arra a kérdésre, hogy mikor és hogyan kell majd igazolni, hogy zsidó-e valaki, vagy sem, utalt a törvényjavaslatra, amelyben belefoglaltatik, hogy ennek a kérdésnek rendezését a belügyminiszter fogja majd részletesen megállapítani. Kijelentette, hogy az ittartózkodás rövidebb megszakítása nem fogja jelenteni az ittartózkodás hiányát, ami jogfosztással járna. Az 1939-es választót névjegyzék alapján kell megállapítani a zsidóknak tekintendőkénél, hogy van-e választójoguk, vagy nincs. A törvényjavaslat szerint, ha 4 hónapon belül lennének a választások, akkor a javaslatnak ez a közjogi szakasza csak a következő választásoknál, tehát 5 év múlva érvényesül.

Az igazságügyminiszter felszólalása után a Ház ülésének főbb része a bizottság szövegében fogadta el a szakaszt s a benyújtott ellenzéki módosításokat elutasította.

Az ötödik szakasz tárgyalásánál, amely kimondja, hogy zsidók köztisztviselők nem lehetnek, elsőnek Vázsonyi János szólalt fel. Rupert Rezső a szakasz törölését kérte.

Két képviselő a mentelmi bizottság elé kerül

Vitéz Bobory György alelnök közölte, hogy a gyorsírói jegyzetekből utólag megállapította, hogy Reisinger Ferenc, Rupert Rezső és Rajniss Ferenc olyan kijelentéseket tettek, amelyekért utólag rendreutasítja őket. Ezenkívül indítványozza, hogy Reisinger Ferencet és Rupert Rezsőt utálja a Ház a mentelmi bizottság elé. A Ház így határozott.

Meizler Károly kifogásolta, hogy a zsidók még négy évig taníthatnak.

Ezután vitéz Bobory György alelnök indítványára a Ház úgy határozott, hogy holnap délelőtt tíz órakor folytatja a javaslat tárgyalását. Délután 4 órakor a vitát folytatják és ottérnek a bejegyzett 17 interpelláció meghallgatására. Ezzel az ülés 6 óra előtt néhány perccel véget ért.

Lebrun francia köztársasági elnök Londonban

Az elnököt és feleségét az angol királyi pár fogadta

London, március 21. Lebrun köztársasági elnök feleségével helyi időszámítás szerint 15 órakor érkezett meg a Viktória-pályaudvarra. A miniszterelnököt és feleségét az angol királyi pár fogadta.

Lebrun elnök és neje megérkezése után a Buckingham-palotában rendelkezésükre bocsátott fejedelmi lakosztályban tartott rövid pihenő után Mary özvegy anyakirálynéhoz hajtottak, aki teán látta vendégül az elnöki párt. Később ünnepélyesen megnyitották a londoni francia intézet új palotáját, és résztvettek a francia kolónia által tiszteletükre rendezett fogadáson. Utána visszatértek a Buckingham-palotába, ahol az uralkodópár este díszlakomát adott a francia vendégek tiszteletére.

A Buckingham-palotában az uralkodópár leánykái, Erzsébet és Margit hercegnő üdvözölték az elnöki párt. Később az elnöki pár és uralkodópár a palota előtt tolongó hatalmas tömeg szakadatlan unszolásának engedve, megjelent a palota erkélyén és négy és fél percig intgetett az eljövő tömegnek.

London, március 21. Lebrun francia köztársasági elnök este fogadta a westminsteri kerület polgármesterét, aki a tanács urai kíséretében üdvözlő feliratot nyújtott át az elnöknek. A polgármester beszédében azt a kívánságát fejezte ki, hogy a két nemzet közti barátság adjja vissza a biztonság és a megelégedettség érzését, a bizonytalan világnak.

Lebrun válaszában hangoztatta, hogy az érdek azonosságon alapuló és a szabadság és demokratikus intézmények iránti közös odaadással erősített szoros angol-francia barátságának a mai súlyos időkben az a fő rendeltetése, hogy a nyugalom és béke korszakát adja vissza a világnak.

Április 26-án töltik be Domján Elek ev. püspök örökét

Miskolc, március 21. A tiszai evangélikus egyházkerület presbitériuma ma délelőtt Liechtenstein László főispán és Duszik Elek ref. püspökhelyettes elnökletével ülést

tartott, amelyen kifizették a választást Domján Elek tiszai ev. püspök örökének betöltésére. A határozat alapján április 26-án déli 12-ig kell a szavazatokat leadni.

Teleki miniszterelnök a Magyar Élet Pártjában

Budapest, március 21. (MOT) A Magyar Élet Pártja kedden Esterházy-utcai klubhelyiségében igen népes pártnapot tartott. A pártnapon résztvett Teleki Pál gróf miniszterelnök is, aki vitéz Thuránszky László miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője kíséretében érkezett a pártba. A kormány tagjai közül Hóman Bálint és Tasnádi Nagy András miniszterek voltak jelen. Résztvett a pártnapon vitéz Imrédy Béla volt miniszterelnök, Vay László báró, Karrafiáth Jenő, Zsindely Fe-

renc, Szinnyey Merse Jenő a Ház alelnöke, vitéz Bonczos Miklós államtitkár, Máyer János társelnök, Tórs Tibor ügy alelnök, Bárczay János és Kölcsey István alelnökök és a főispáni kar sok tagja.

A miniszterelnök és a kormány tagjai igen élénk és hosszabb eszmecsere folytattak a párt tagjaival, akik igen nagy számban vettek részt a pártnapon. Este pártvacsera volt a klub helyiségében, ahol a miniszterelnök és a párt tagjai is résztvettek.

Harom nap alatt meg akarta oldani a világválságot

egy megzavarodott színházi kellékes

Kedden reggel szokatlan látogatója volt az Arany Bika szállónak. Fenyő Béla, a Csokonai-színház egyik kellékesé nyolc óra tájban a szemtanúk megállapítása szerint rendkívül izgatott hangulatban kereste fel Horváth Árpádot, a Csokonai-színház igazgatóját, aki az Arany Bikában lakik. Az izgatott látogató felrohant Horváth igazgató szobájába és nagy meglepetésére kijelentette, hogy ha Horváth Árpád órá bizza magát és ügyeit, három nap alatt nagy embert csinál belőle.

A biztató ajánlat váratlanul érte Horváth Árpádot, de nem ellenkezett a látogatójával, hanem látszólag beleegyezett az ajánlatba, mire Fenyő Béla valóban el is távozott Horváth Árpádtól.

Ezzel azonban még nem merült ki Fenyő Béla munkavágya, mert felment a színházba is, ahol már éppen megkezdtek a reggeli próbákat és Kamarás Gyula éppen egyik darab rendezésével volt elfoglalva.

Fenyő Béla megtette az ajánlatát Kamarás Gyulának is, s beígérte, hogy belőle is nagy embert fog csinálni. Kamarás azonban nem reflektált a színházi kellékes protekciójára, sőt nem is ment vele, amikor az meginvitálta, hogy tartson vele. Fenyő Béla erre kijelentette, hogy ezáltal nem áll Kamarás Gyulával szóba és nem csinál belőle semmit. A társulat jelenlévő tagjai tanácstalanul állottak a váratlan jelenettel szemben, nem tudták mire vélni Fenyő Bélának különös viselkedését. Eddig ugyanis a legnagyobb szorgalommal és lelkiismeretességgel látta el munkáját, most pedig mint protektor tesz ajánlatokat.

Fenyő Béla tovább folytatta útját, berohant Győry József titkár irodájába is, ahol világmegváltó terveit beszélte el nagy hővvel. Kifogásolta a jelenlegi politikai helyzetet, amelyet ő három napon belül teljesen megoldana Győry titkár azonnal gyanút fogott a kellékes különös viselkedése miatt, orvosért telefonált,

majd a mentőkért, akik nyomban meg is érkeztek. Fenyő Bélát azonban nem lehetett a mentőkocsiba becsalni, hanem egy bérautóba sikerült csak beültetni azzal az ígérettel, hogy most kihallgatásra viszik, ahol elmondhatja nagy terveit. Az út azonban a Közkórház elmeosztályára vezetett, ahol megállapították, hogy elmebaj tünetei tapasztalhatók a világháborút járt szorgalmas színházi kellékesen. A kórházban ápolás alá is vették, kedden délután azonban hír szerint beszállították az egyik vidéki elmegyógyintézetbe. Színházi körökben nagy részvételt vettek egyik legderekabb segéd munkásuk megrázó tragédiáját.

A Kormányzó kihallgatáson fogadta A HONSz felvidéki szervezetét

Budapest, március 21. A Kormányzó Úr Öfömméltósága kedden délben kihallgatáson fogadta a HONSz most megalakult felvidéki csoportjának elnökelnek küldöttségét. A küldöttségben, amelyet vitéz árvátfalvi Nagy István elnök vezetett, résztvett Bárány Lajos vágószelvény, János Jenő réval, Ordódi István ügyállal, H. Bolykay János nyitrai, Tóth Antal ipoly-sági, Tóth Kálmán losonci, Várkay Elek kassai csoportelnökök. Az üdvözlőbeszéd után Öfömméltósága szívélyesen elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatalától

Honvédeink részére Lossonczy Istváné főispánúé Öfömméltósága felhívására a következő adományok érkeztek be a tegnapi napon a Népjóléti Hivatalhoz:

44. Svetits-intézet növendékei: 12 drb. szvetter, 5 ing, 1 alsónadrág, 6 pár kesztyű, 56 drb. nyaksál, 1 eszklómelegítő, 3 lábszárvédő, 85 pár zokni, 22 drb. sapka, 173 pár kapeca, 45. Magyarai Jenőné (Szent Anna-u. 48. sz.) 1 drb. nyaksál, 3 pár zokni, 12 drb. zsebkendő, 2 drb. törülköző, 46. Vitéz Boczkó Béláné (Mester-u. 33. sz.) 2 pár harisnya, 1 pár kesztyű, 47. Szatmári Kardos Gyuláné (Rákóczi-u. 25. sz.) 2 drb. szvetter, 1 ing, 4 pár harisnya, 1 pár kesztyű, 2 nyaksál, 1 eszklómelegítő, 48. Kövesi Boldizsárné (Károly Ferenc József-út 22.) 1 ing, 1 nyaksál, 3 pár zokni, 49. Kazinczy Gábor (Széchenyi-u. 14. sz.) 1 drb. szvetter, 1 mellény, 1 nyaksál, 1 téllkabát, 50. Helmann Dezsőné és Bleyer Margit 7 pár zokni, 51. Tőkés Lajos (Árpád-tér 29. sz.) 1 szvetter, 1 alsónadrág, 2 nyaksál, 2 pár zokni, 52. Gyarmathy István (Rákóczi-u. 11. sz.) 3 ing, 3 alsónadrág, 3 pár kapeca, 53. Pataki Ödöné (Czegléd-u. 8. sz.) 1 nyaksál, 2 pár zokni, 54. Özv. Laczko Ferencné (Simonyi-út 2. sz.) 1 ing, 3 alsónadrág, 1 mellény, 2 nyaksál, 1 lábszárvédő, 55. Dr. Sebestyén Lippót (Szent Anna-u. 35. sz.) 1 szvetter, 3 drb. nyaksál, 56. Turai Anna (Arany János-u. 2. sz.) 1 nyaksál, 57. Szentkirályi Tivadarné (Dóczy-u. 10.) 2 nyaksál, 58. N. N. 2 nyaksál, 1 sapka, 1 szőrmegallér, 59. Schön Sándor (Piac-u. 14. sz.) 3 pár kesztyű, 6 pár zokni, 60. Dr. Tervey Tamásné (Kossuth-u. 30. sz.) 1 ing, 2 alsónadrág, 1 pár kesztyű, 1 nyaksál, 1 térdmelegítő, 1 eszklómelegítő, 61. Dr. Varga Lajosné (Piac-u. 42. sz.) 1 nyaksál.

Pénzadományokat a következők küldtek: Szentkirályi Tivadarné 10 P, Ary Lajos fűszámvész 5 P, ref. egyházzsuznyalati körzet 55 P.

A további adományok a Népjóléti Hivatal Boeskey-tér 1. 6. számú szobájába juttatandók el. Az eddig befolyt adományok a mai nap folyamán az illetékes helyre el is jutottak.

Dr. Révész Imre püspök meglátogatta a szeghalmi református gimnáziumot

Vasárnap elutazott Debrecenből dr. Révész Imre püspök Szeghalomra, hogy ott a református gimnáziumban hivatalos látogatást tegyen. A püspököt útjára elkísérte dr. Papp Ferenc egyházközségi káplán és a püspököt felügyelő is.

Dr. Révész Imre püspök a hétfői napon meg is látogatta a szeghalmi református gimnáziumot és ott elvégezte az iskolai látogatást. A keddi nap folyamán vissza is érkezett Debrecenbe.

A püspöki hivatal közlése alapján dr. Révész Imre püspök legutóbbi budapesti tartózkodása alkalmával nem találkozhatott Black skót metodátorral, bár tervbe vette a talál-

kozást, de közbejött okok miatt, már előbb vissza kellett térnie Debrecenbe.

Dr. Révész Imre püspök legutóbbi — néhány hete történt — pápai látogatása alkalmával igen kedvező és meleg aktus zajlott le. Dr. Révész Imre püspök amikor Megyasszay Vince püspököt látogatta meg Pápán, felkereste a pápai temetőben nyugvó édesanyja sírját is s ez alkalommal koszorú megváltás címén 50 pengőt adományozott a pápai teológusok segélyalapja javára, azzal a rendeltetéssel, hogy abból szegényebb sorsú teológusokat segítsenek.

Öngyilkosságot kísérelt meg Biró István debreceni kelmefestő

Hétfőn este kilenc óra tájban a Nagyvállomásonál egy taxit bérelt Biró István debreceni kelmefestő és az autó vezetőjének azt az utasítást adta, hogy vigye őt a Károly Ferenc József-út sarkán levő Halász vendéglőbe. Az autó el is indult utasával a kijelölt hely felé. A Magoss György tértől járt már a kocsí, amikor a vezető, az előtte levő tükörről észrevette, hogy utasa rosszul van és alátlan hanvatlik hátra a kocsí belsejében. Nyomban leállította a kocsit, majd segítségére akart sietni utasának. Ekkor megdöbbenve látta, hogy

Biró István, meljalt a vasútállomástól a Magoss György-terig haladt a kocsí, a karján felvágta ereit.

Úgy hogy vére hatalmas erővel spriccelte tele a kocsí egész belsejét.

A bérautó vezetője azonnal a Közkórházba vitte utasát, ahol sürgős segítséget nyújtottak a meg-

alált kelmefestőnek, aki a nagy veszteség miatt már csaknem elvesztette eszméletét is. A Közkórházban aztán sikerült elkötni Biró István vérző sebeit, aki magához is tért aléltóságából.

Az ügyben bevezetett rendőri vizsgálat kétségkívül megállapította, hogy Biró István 43 éves kelmefestő, akinek József kir. herceg-u. 2. szám alatt van fizetése, hétfőn este öngyilkosságot kísérelt meg. Kihallgatása során.

arról panaszkodott, hogy sok rosszakarója van, üldözik őt, máskor csalónak nevezik, egy szóval tönkre akarják tenni.

Emiatt annyira elkeseredett, hogy véget akart vetni életének. A gyors beavatkozással azonban sikerült Biró István életét megmenteni. — azonban még mindig nem mondja le öngyilkossági szándékáról, úgy hogy a rendőrség életvédelmi osztálya saiat érdekében őrizetben tartja az életunt tisztos kelmefestőt.

A hamis váltó és egy meafuttatott autó különös története a debreceni törvényszék előtt

Érdekes családi és okirathamisítási bűnügy tárgyalta tegnap a debreceni törvényszéken a dr. Fővényszék Sándor elnökelete alatt működő büntetőtanács. Gottlieb László sofőr és Nánási László ügynök voltak a vádlottak, akik ellen megánokirathamisítás, illetve csalás büntetése címén emelt vádat a királyi ügyészség. Gottlieb László Róth posztókereskedőtől szokott árut vásárolni úgy, hogy a hitelben megvett portékát bizonyos idő elteltével eladta és akkor fizetett. A múlt évben is ez történt. Szüksége volt 140 pengő értékű árra s elment Róthhoz, aki váltót kért. Gottlieb kijelentette, hogy ismét a szokásos Velsz Jenő fogja azt aláírni. Róth egyik alkalmazottját küldte el vele Velsz lakására. Az előszobában Gottlieb azt mondta az alkalmazottnak, hogy várjon egy pillanatra. Pár perc múlva kijött és egy Velsz Jenő által aláírt váltót mutatott neki. Ezt elvitték Róthhoz, aki a váltó fejében kladia az árut Gottliebnek. Amikor azonban fizetésre került volna a sor és Gottlieb nem tudott fizetni, elő akarták teremteni a kereséket szereplő

Velsz Jenőt, de sehol sem találták. Kiderült, hogy az aláíró nem az a Velsz Jenő volt, aki Gottlieb váltóin szokott szerepelni. Erre feljelentették Gottliebét, aki a tegnapi főtárgyaláson részben beismerő vallomást tett.

A másik vád az volt ellene és egyúttal Nánási László ügynök ellen, hogy a múlt évben dr. Galli Rezső tisztviselőtől megvásárlás ürügye alatt kicseráltak egy autót és azzal bejárták fél Magyarországot. Amikor több száz kilométeres út megtétele után hazatértek, Galli felszólította Nánásit, hogy most már itt az ideje az autó megvételének. Nánási azonban nem fizetett, mire dr. Galli feljelentette mindkettőjüket csalás miatt. Ennek a vádpontnál Gottlieb, aki az autót vezette, tagadta hűnösségét, Nánási viszont azt adta elő, hogy neki komoly szándéka volt megvenni az autót, de közben előnyösebb ajánlatot kapott és azért nem vette meg dr. Galli kocsiját. Dr. Nyíri László védő indítványára a törvényszék az iratokat a vizsgálóbíróhoz tette át újabb vizsgálat lefolytatása céljából.

Teleki miniszterelnök nyilatkozata Ruszinszko visszafoglalásáról a Corriere della Sera-ban

Milano, március 21. A Corriere della Sera kedden reggel közli azt a nyilatkozatot, amelyet gróf Teleki Pál miniszterelnök az újság budapesti tudósítójának, Luigi Morandinak adott.

Gróf Teleki Pál többek között ezeket mondotta:

— Az a küzdelem, amelyet az ország feldarabolása után Magyarország kezdett a trianoni békeszerződés igazságtalan rendelkezéseinek kiküszöbölése végett és amelyet a Duce mindig hathatósan támogatott, ezekben a napokban egy újabb cőt ért el.

— A Kárpátok medencéjében az ezeréves magyar nemzet újra felützte zászlaját a Magyar Alföldet körülvevő hegységek ormára, Ruszinszko, az Erdős Kárpátok vidéke — soha nem volt elválasztva Magyarországtól. Lakossága sohasem akart elszakadni tőlünk és amikor az erőszak elválasztotta, minden alkalmat megragadott, hogy kifejezésre jut-

tassa a visszatérésre irányuló szilárd akaratát, amely évszázadokon keresztül jóban és rosszban biztosította életlehetőségét és fejlődését. Még Volosin, a volt miniszterelnök is kifejezte ugyanezt a felfogást abban a levelében, amely nemrégiben megjelent a magyar sajtóban.

— 1918 óta szinte teljesen megszünt az a gondoskodás, amelyet a magyar állam nagy áldozatkészséggel, de egyúttal a század elejétől kezdve nagy sikerrel is az Erdős Kárpátokban lakó kisoroszok társadalmi helyzetének javítására fordított.

— Most már, miután ez a terület visszatért az anyaországhoz, a magyar kormány minden erejével elő fogja segíteni ama nép társadalmi emelkedését, amelyet az utolsó húsz esztendőben teljesen elhanyagoltak.

— A magyar kormány igyekszik továbbá kielégíteni a nép kulturális igényeit is egy autonómia-szellemében.

Lesodorta a kondorosi hid a robogó vonatról a mozdonyvezetőt

Szerencsére csak kisebb sérüléseket szenvedett

Különös szerencsétlenség történt az elmúlt nap Kondorosnál a nagy-cseréi vonat vezetőjével. Debrecen felől a reggeli vonat szabályszerűen haladt Nagy-cseré felé, amikor

a mozdony fűtője észrevette, hogy nincsen a mozdonyon Morvay Viktor mozdonyvezető.

A mozdony fűtője kritikus helyzetben azonnal leállította a vonatot, maj leszállt a vonatról és a mintegy húsz főnyi utassal együtt keresni kezdte a mozdony vezetőjét. Mivel a közelben sehol sem találták, a mozdony fűtője visszafelé ment egészen a kondorosi hidig, ahol valóban sikerült is rátalálni a töltés mellett Morvay Viktor mozdonyvezetőre, aki aránylag könnyebb sérülésekkel feküdt a töltés oldalán.

Sikerült a szerencsétlenség körülményeit is tisztázni, mert

Morvay mozdonyvezető nem vesztette el eszméletét sem, sőt annyira erősnek érezte magát, hogy tovább is vezette a Nagy-cseréig a vonatot.

Mint elbeszéléséből meg lehetett állapítani, kondorosi környékén valami gyanús zörgést vett észre a mozdonyon, ezért kimászott a vezetői helyéről a kazán oldalára, hogy megnézze, mi okozza a zörgést. Közben azonban nem vette észre, hogy a hidhoz közeledik a vonat és a hid lesodorta a mozdony oldaláról. Nagy-cserén orvosi vizsgálat alá vették a mozdonyvezetőt, majd más vette át szolgálati helyét. Morvay Viktor kedden délelőtt ki is ment a debreceni klinikára, ahol megállapították, hogy csak könnyebb természetű zúzódások vannak a mozdonyvezető testén és fején, egyébként állapota nem súlyos.

A felvidéki és rutenföldi népművészet és háziipar remekei a Mezőgazdasági Kiállításon

Aki szereti a földet, a föld népet, a falusi élet természetességét és szépségeit, a falu népművészetét, az nem mulaszthatja el, hogy évenként meg ne látogassa a mezőgazdasági kiállítást.

A magyar közönség tavaszi nagy találkozója ez, ahol az Európaszerte híres lenyészállataink, mezőgazdasági terményeink és az ezekhez szükséges üzemi anyagok, eszközök és gépek, valamint az oktató jellegű csoportok gazdag kiállítása mellett különös látogatottságnak örvend minden évben a háziipari kiállítás csarnoka. Mezőgazdaságunknak színes díszítője, földműves lakosságunk szorgalmának és ötletességének bizonyítéka lesz idén is ez a kiállítás. Bizonyítéka annak, hogy a hosszú télen át egyszerű eszközökkel és kis ügyességgel minő sokféle hasznos tárgyat tud előállítani a falu népe a rendelkezésére álló lenből, kenderből, gyapjúból, borból,

tuzból, szalmából, gyékényből, kukorica-hüvelsből.

A falusi asszonyok nagyértékű, vidékenként különböző művészes kivitelű, magyaros kézimunkakiállítása ez idén is új színnel gyarapodik, a visszakerült országgrész népművészetével és háziiparával. A komáromvidéki községek tökéletes toledómunkái, a gömöri fazekasok eredeti edényei és ruthén népiünk gazdag színezésű kézimunkái az újság ingerével fognak hatni.

Természetesen részt vesznek a kiállításon az előző évekből ismert kiváló fazekasok és iparművészek is díszes, változatos, magyaros munkáikkal.

Külön helyiségben bemutatják a tömegháziipari cikkek készítését: kosár- és kasfonást, gyékényszalag készítését stb., míg a finomabb kézimunkák készítése: halasi csipke varrása, matyó és sárközi himzések készítése aff. a kiállítási faluk házaiban lesz látható

Félelmében felakasztotta magát az útszéli eperfára egy hajdúböszörményi napszámos

Tragikus öngyilkosság történt kedde virradó éjszaka Hajdúböszörményben. Tájai Imre negyvennyolc éves böszörményi napszámos valami miatt összeütközésbe került a hatóságokkal és elrendelték a körözését. Ez annyira elkésztette Tájait, hogy félelmében öngyilkosságát határozta el magát. A város határában bujkált néhány napon keresztül majd az elmúlt éjszaka elküldte az öngyilkosságát. Éjszaka tizenkét órakor — a megállapítások

szerint — Hajdúböszörmény határában a debreceni műút mentén az egyik eperfára felakasztotta magát. Mire hajnalban a járőrök észrevették a lombtalan eperfa ágán himbálózó embert és levágták, már régén halott volt. Az esetről értesítették a hatóságokat, majd a debreceni királyi ügyészséget, amely megadta a temetési engedélyt, minthogy a nyomozás adataiból nyilvánvalóan az állapítható meg, hogy bűncselekmény nem történt.

Tetanuszmérgezésben meghalt a debreceni gyermekklinikán egy hatéves téglási kisfiú

Március tizenhetedikén súlyos sérüléssel és eszméletlen állapotban szállították a debreceni gyermekklinikára Téglás közséből Szalka Ferenc hatéves kisfiút. A gyermek, aki napokon keresztül súlyos kínokban fetrengött, csak néhány pillanatra nyerte vissza eszméletét időnként. A klinikán mindent elkövettek megmentésére, de a kis Szalka Ferenc március 21-re virradó éjszaka nagy kínok között kiszervezett. Az orvosok megállapítása szerint ha-

tálát tetanuszmérgezés okozta. Ezenkívül testén még súlyos égési nyomokat is fedeztek fel. Az esetről jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségnek, amelynek indítványára Zsögöd Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírószék vezetője elrendelte a gyermek holttestének felboncolását és egyúttal bevezette a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy milyen körülmények között szerezte a kisfiú a mérgezést és az égési sebeket.

Angol ujságot lopott a betörő, hogy angolul tanulhasson

Öt évi szigorított dologházra ítélték a miskolci alvilág egyik vezérét

Miskolc, március 21. A múlt nap tárgyalta a törvényszék Csorba-tanácsn Horváth József 36 éves asztalossegéd, a miskolci alvilág egyik legismertebb alakjának érdekes bűntényét.

Horváth többszörösen büntetett előéletű, aki eddig tíz évi fegyházat és négy évi szigorított dologházat állt le. Utóbbi büntetésének kitöltése előtt feltelesen szabadságolták.

A Sopron-kövidai fegyintézetből Budapestre került, ahol rövidesen bekerült az alvilágba. Az egyik korcsmában ismerősével találkozott, majd még egy férfi csatlakozott hozzájuk és italozással töltötték az időt. Amikor Horváth már alaposan berugott, társai arra akarták rávenni, hogy tőrjön be az egyik közeli kötszövő üzembe. Horváth nem állott hamar kötélnék, erre tovább itatták.

Hazafelé menet mégis végrehajtotta a betörést. Az üzem egyik ablakát már előzőleg valaki bezárta, így Horváthnak csak le kellett hajtani az ablak zárát és könnyen bejutott az üzembe. A betöréskor a tettes huszonegy darab költőt mellényt, több értékes női és férfi ruhát lopott el és ezeket ismerőseinek lakására vitte. Orgazdál értékesítették a holmikat és Horváthnak huszonöt pengőt adtak.

A betörő keveselte az összeget és orgazdál megfenyegették, hogy ha nem elégszik meg a pénzzel, feljelentik a rendőrségen. Horváth erre kijelentette, hogy majd ő jelenti fel őket orgazdaság miatt. A megszeppent orgazdák jónak látták megelőzni Horváthot és feljelen-

tették. A lefolytatott nyomozás után a miskolci ügyészség fogházába került Horváth József, aki a tegnapi fő tárgyaláson őszinte belismerést tett. Az elnök kérdésére kijelentette, hogy azért lopta el az ott talált angol hírlapot, mert abban volt egy cikk, ami őt nagyon érdekelte. A tanács tagjait meglepte a betörő kijelentése, aki előadta a tárgyaláson, hogy előző büntetésével alatt valamennyire megtanult angolul és régen vágyott angol hírlap olvasására.

A törvényszék Horváth Józsefet lopás miatt ötévi szigorított dologházra, ötévi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanilyen időtartamra való felülgészítésére ítélte. Az ítélet jogerős.

Szigoru rendelkezések az árdrávitók és élelmiszerhalmozók ellen

A debreceni rendőrségre kedden délelőtt feljelentés érkezett egy debreceni nagykereskedő ellen, aki a feljelentés szerint nem adott ki árut, főleg cukrot az egyik viszonteladó kiskereskedőnek. Jóllehet csak ez az egy feljelentés futott be még ezideig a rendőrségre, azonban illetékes köröknek tudomására jutott, hogy nem ez az egy eset történt már eddig Debrecenben, hanem több kiskereskedő nem jutott áruhoz, mert egy nagykereskedő megtagadta a cukor, rizs és só kiadását, vagy a kért mennyiségnek egy tizedrészét szállította le.

Ezzel kapcsolatban a debreceni rendőrség közölte a sajtó munkatársaival, hogy tekintettel arra, hogy a múltban már hasonló visszaélések történtek, amelyek alkalmasak voltak arra, hogy a közönség körében indokolatlan áruhalmozással, vagy elrejtéssel, pánikot keltsenek, most a legszigorúbb intézkedéseket lépteti életbe.

Akik akármilyen közfogyasztási cikket elrejtjenek, vagy indokolatlanul megdrágítanak, — azokkal szemben a legkíméletlenebb módon jár el a hatóság.

Azoknak, akik ilyen módon igye-

keznek a közhangulatot és bizton-ságot megzavarni, azok ellen nyomban eljárást indít a rendőrség, nevüket nyilvánosságra hozza, és magukat pedig már első esetben letartóztatás alá veszi.

A debreceni rendőrségnek ezt a szigorú intézkedését az tettes indokolta, hogy október végén már történtek hasonló visszaélések, amikor a kereskedők nem tudták élelmiszert kiszolgáltatni, mert nem tudták őket sem a nagykereskedőktől beszerezni. Így minden bizonnyal sikerül elejét venni annak, hogy most hasonló áruelfikolások, vagy felhalmozások történjenek a közönség rovására.

FELBORULT A KASSAI GYORS MOZDONYA

Kassa, március 21. Kassától 16 kilométerre Hernádcsány állomás bejáratánál a Kassáról reggel induló budapesti gyorsvonat kisklott. A mozdony felborult, mozdonyvezetője és fűtője nyomban szörnyethalt. Az egyik kauluz súlyosan megsérült, az utasok között komoly sebesült nincsen. A vizsgálat megindult, hogy okozta a katasztrófát.

(57)
Egyik reggel aztán nyakába akasztotta a szörszeredást s a falnak irányította lépteit.
— Hova megy, kend? — szólott utána az asszony.

— Megyek a zsidóhoz, — felelt vissza a pipaszár mellől, aztán még határozottabban rakta egymás mellé a két lóbőr csizmát.

Az asszony nem kérdezett többet, de így is mindent megértett. Fáradt, elernyedett testét remegés horzongatta végig. Kiállott a tanyavégéhez s amíg csak láthatta, égő szemmel nézett az ura után.

Az ember meg ment... ment, mint ahogy akkor is ment, mikor Ferenc Jóska komiszba szólította... szóllanná komorodva, súlyos lépétekkel, kavargó gondolatokkal...

Rosenthal udvarán nagy hajcihőzés fogadta. Egymás végtében állottak az udvaron a szekerek. Három-négy zsák szegyenkezelt mindegyiken. Eladó búza. Hátha megveszi a zsidó?... Mert a pénz csak kell... Most is

szorjára vette már a házakat a végrehajtó, hogy az adófizetést szorgalmazza. De miből csináljon a szegény nép pénzt, mikor semmije sincsen?... Megpróbálja a búzát, a rozsdá által szemétté fojtott búzát.

Csak hogy nem kell ám. Nem ad érte pénzt a zsidó. Epen ekörül folyt a nagy vita. Fáni asszony mondta az udvar közepén. De úgy mondta, hogy két formátlanná hizott csipője csak úgy rengett bele. A két ökle megjárt. Úgy hadonászott, mint a motólla. Egy csapzott bajuszú magyar orra előtt kavargatta a levegőt.

— Engem akar maga becsapni? Engem, Grossberger Fánit?... Majd megmutatom én magának... Szentelen, agyafúrt parasztja... Még ki látott ilyet?... Jó búzát tesz a zsák tetejére, alul meg csupa egy szemét... Én meg, mint a bolond, megnézem, de lejjebb nem nyúlok a zsákban s azt mondom rá, hogy megveszem, adok érte huszonöt pengőt... csak akkor válok sóbálvánnyá, mikor a magtárban kiönti a zsákból... a Béliál fajzatja... csupa szemét volt... az egész zsák egy szemét volt...

Nagyot lendült a karja.

— Kimenjen innen, piszkos, alattomos zsvánnya, míg csendörkékre nem adom... Aztán he ne tegye ide többet a lábát... Jöhet a másik szekér, — fordult oda a soron következő zshöz.

Az ember szóltanul, lehajtott fejjel indult kifelé. Hóna alatt szorongatta az üres zsákokat János utánanézett. Gondokkal agyonnyo-

morított lelke a másik felé tárult.

— Ez is bajos ember, — tűnődött utána. Biztosan nagyon kellett volna neki a pénz... Szegény ember, — futott át lelkén a sajnálkozás.

— Nem adok én ezért egy árva krajcárt se — harsant végig ismét Fáni asszony hangja az udvaron.

— De tekintetes asszony... — vált ri mánkodóra a szekeres ember szava.

— Mán ugyan hiába tekintetes asszonyoz, én ezt a búzát meg nem veszem...

— Arán alul is odaadom.

— Arán alul?... Hát van ennek ára?... Van egyáltalán a szemének ára?... Nem kell nekem, barátom, még ingyen se...

— Tíz pengőért odaadnám zsákját.

— Tíz pengőért? — szaladt mélyre az asszony hangja. — Az más. Annyiért megveszem. Maga értelmes ember, hát miért nem ezen kezdte? Mennyi beszédétől megkímélt volna... No, meg kell mázsalni.

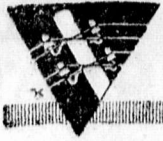
— Menjünk innen, — keseredett neki János. — Bitangság, — csikordult meg a foga. Tíz pengőért zsákját... A jószágnak többet ér.

A korcsmaajtón nyitott be. Mikor körü nézett, hőkkenten állott meg. Slajmi az előbbi zsákos emberrel számolt.

— Hetvennyolc kiló búza huszonötével... Fizenkilenc pengő ötven... Itt van... Elmehet...

Az ember olvasás nélkül zsebre nyomta a pénzt és kilépett az ajtón.

(Folytatjuk.)

HÍREK

Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kigyó”, Mihalovits Jenő, Piac-u. 31. Telefon: 30-05. — „Magyar korona”, Káposztássi Géza, Kálvin-tér 15. Telefon: 16-06. — „Csillag”, Beke Barna, Árpád-tér 1. Telefon: 29-32. — „Sas”, özv. Mandel Józsefné, Hatvan-u. 70. Telefon: 11-39. — „Szt. Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán-u. 14. Telefon: 17-09.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánkban a nap folyamán túlnyomórészt derült volt az égbolt. A hőmérséklet azonban még a déli órákban is csak Kaposvárról érte el a 8 fokot. A fővárosban 7, Sopronban csak 4 fok volt.
PROGNÓZIS: Elénkülül szél, felhősebb idő, néhány helyen, főként az ország északi részén kisebb havasodás, havazás, az éjszakai fagy erős marad. A nappali hőmérséklet alig változik.

— **Előkelő esküvő.** Hank Olivér okleveles gazda, a Debreceni Mezőgazdasági Kamara főtitkára házasságot kötött dr. Czukrász Ida szemorvosnő, a szemklinika tanársegédjével.

— **A debreceni Szent Ferenc III. rendje** — hogy a nagybőjben az Úr Jézus szenvedése, halála és feltámadása által megszentelt helyeket ismertesse — március 25-én és 26-án délután fél 6 órakor a piarista gimnázium dísztermében a Szentföldről vetített képes előadást rendez. Előadó: P. Majtai Mór O. F. M. Szentföldi magyarországi biztosa, a szentföldi múzeum igazgatója: „A Szentföld és a magyar szentföld.” A Magyar Szentföld Jávára 50 fillér adományt kér a Rendezőség. Felülfizetéseket halás köszönettel fogadják. Meghívók a templom előtt kaphatók.

— **Március 25-én lesz a Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztályának közgyűlése.** A közgyűlés délelőtt fél 12 órakor kezdődik az Angol királynő helyiségében. — Tárgysorozatán szerepel az elnöki megnyitó, a titkári jelentés, a számvizsgáló bizottság jelentése, az 1939. évi költségvetés megállapítása, valamint a választás alá kerülő tisztségek betöltése, továbbá Borsos József tb. elnök, Csanak József alelnök indítványa. Közgyűlés után az Angol Királynő étteremben társas ebéd lesz. Étkezés étlap szerint.

— **Pervesztés lett gróf Károlyi Mihály.** Érdekes perben hozott ítéletet a budapesti törvényszék. Az ügyben felperesként Liphay Olga budapesti lakos szerepelt, alperesként gróf Károlyi Mihály párizsi lakos. A Károlyi-féle uralom idején egyenruhás emberek gróf Károlyi Mihály parancsára házkutatást tartottak Liphay Olga lakásán. Lefoglalták és elkobozták a Liphay Olga által szerkesztett lapot és a lap előállításához szükséges ingóságokat. Liphay Olga kárát 80.000 pengőre értékelte. A bíróság azonban csak 14.977 koronára, ami pengő érték szerint 1.19 pengő. A valorizációt 89 százalékban állapította meg és az alapon kitételezte gróf Károlyi Mihályt 1100 pengő és 28 fillér, ennek 1927-től járó 5 százalékos kamatainak és 480 pengő perköltségnek megfizetésére. Az ítélet még nem jogerős.

Csernátóny Jenő
ny. vármegyei számvevőségi I. o. főtanácsos
halála

Hétlőn délután háromnegyed 4 órakor hosszas szenvedés után Debrecenben elhunyt alsó-csernátóny Csernátóny Jenő, ny. vármegyei számvevőségi I. o. főtanácsos, a hajdúvármegyei számvevőség volt főnöke. Egyenes jellemű, székely származású ember volt, akit a történelmi Magyarország összeomlása hozott ide, mint menekültet Debrecenbe és aki itt, mint a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke, majd a hajdúmegyei számvevőség főnöke működött. Komoly, a munkának élő ember volt, aki menekült minden ünneplés elől. Nyugalomba vonulás után családjának élt. Mélyen sujtotta az ország csönkítése és állandóan visszavágyott szülőföldjére, Erdélybe. Itt annakidején az

aradi számvevőségi főnökség vezetője volt, majd az Aradon megalakult magyar nemzeti kormány pénzügyminisztere által a pénzügyminisztérium elnöki osztályába rendeltetett be. Később Szegedre utazott és ott a pénzügyminisztérium szolgálatába állott. Azután Budapestre utazott és a magyar pénzügyminisztériumnál jelentkezett szolgálatára.

Utolsó kívánsága szerint szerdai temetésén, amely a Köztemető díszravatalozójából délután fél 4 órakor történt meg a róm. kat. egyház szertartása szerint, cigányzene kíséri sírjához, hogy ott megegyezzen eljászak kedves nőtáját: „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország...”

Élet-halálharc után
lelőtte támadóját a rendőr

Miskolc, március 21. Az elmúlt éjszaka Miskolcon Hajdusi Bálint rendőrőrmester észrevette, hogy a Szent Péter-kapu egyik házának ajtajából két alak gyanus esomaggal igyekszik menekülni. A rendőr igazolásra szólította fel a két férfit, akik futásnak eredtek. Az egyikük sikerült a rendőrnek elgáncsolni. Dulakodás kezdődött a rendőr és a férfi között. Már-már sikerült a rendőrnek kardját kirántani, amikor a férfi kezében megvillant a kés, amellyel többször a rendőr felé döfött. Valóságos élet-halálharc kezdődött. A rendőrnek végre sikerült elővenni pisztolyát és támadójára lőtt.

Az ismeretlen férfit abban a pillanatban lőtte szíven, amikor az már negyedszer döfött a rendőr felé. Az ismeretlen férfi a lövés után megfordult a tengelye körül, majd holtan esett a földre. A rendőrségrőlonnal bizottság szállt ki a helyszínre, amely megállapította, hogy a rendőr ismeretlen támadója Lukács József 30 éves sajkózánci napszámos. A csomagban egy viasszes vászonponyvát, egy cseh katonasapkát és egy pár cipőt találtak. A másik férfi kitérőnek megállapítására erőlyes nyomozás indult. Megindult a vizsgálat abban az irányban is, hogy a rendőr jogosan használta-e fegyverét.

— **Adományok nyugtázása.** N. J. a vak asszony és az éhező család részére 1-1 pengőt adományozott a Debreceni Ujság—Hajdúföld útján. Adományát köszönettel nyugtázzuk és rendeltetési helyére juttattuk.

— **Antal János nyiregyházi önkéntes tűzoltóparancsnok halála.** Az 1906. év emlékeztetés marad nemesak a tűzoltóságoknál, hanem emlékeztetés az nemzeti mivoltunkat tekintve is. Milánóban volt ekkor nemzetközi tűzoltóverseny, ahol a nyiregyházi csapat angol, francia, német és svájci csapatok előtt vitte el az első díjat. A csapat kiképzője és begyakorlója Antal János alparancsnok volt, az ő tudása, erőlye és szakképzettsége vitte győzelemre a csapatot. Nemesak a tűzoltótestületben, hanem Nyiregyháza életében is tevékeny részt vett s az evangélikus egyháznak is buzgó, dolgos tagja volt. Amikor a hivatásos tűzoltóságot felállították, visszavonult a nyírváros szerepléstől, de tűzoltó maradt mindhaláláig. 80 éves korában távozott el az élők sorából s temetése tegnap délután volt a város egész közönségének részvétele mellett. A temetésen megjelent a város tisztikara is, dr. Szohor Pál polgármester vezetésével. Az egyházi szertartás befejezése után a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség nevében dr. vitéz Roncsik Jenő debreceni tűzoltóparancsnok, elnökségi előadó búcsúztatta az elhaltat, kiemelve a tűzoltóság fejlesztése érdekében tett érdemait, majd Tamáska Endre önkéntes alparancsnok mondott beszédet testület nevében s ezután megindult a hosszú gyászmenet a temetőbe. Antal János egyik úttörője volt a magyar tűzoltó eszmének, akinek a nevét nemesak Nyiregyháza város, hanem a tűzoltó szövetség is arany betűkkel írja be történetébe.

— **Székrekedésben szenvedő hágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek** a bélmozgást reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar megélénkíti, az emésztésatornában összegyűlt salakot kiűrti, a vérkeringést szabadabbá teszi s a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Kérdezze meg orvosát.

— **A nyulási református egyházkerület adománya a Kormányzóknak.** A nyulási református egyházkerület vasárnap jólsikerült szeretevendégséget rendezett. A szeretevendégség jövedelmét egyhangú lelkesedéssel a Kormányzóknak ajánlotta fel. 55 pengőt, mint a szeretevendégség tiszta jövedelmét már el is juttatta rendeltetési helyére, hogy ezzel is hozzájáruljon a Kárpátokban szolgáló honvédeink támogatásához.

— **A Vasutas MANSZ. Csoport** szerdán fél 5 órakor taggyűlést tart. Kérjük a tagokat, hogy a kiállításra szánt kézimunkákat ebben az időben felhozni szíveskedjenek.

— **Adományok a Kormányzóknak melegruha-akciójára.** A Főmértősgű Asszony melegruha-akciójára N. N. 5 pengőt, özv. Rozner Imréné (Hajdúnánás) 10 pengőt adományozott a Debreceni Ujság—Hajdúföld útján. Az adományokat már eljuttattuk rendeltetési helyükre.

— **Váratlan ajándék.** Az élet naposság nem kényeztetni el az emberiséget. Eppen ezért kétszeres öröm a váratlan ajándék. Ilyen váratlan ajándékban részesülnek azok a debreceni házasszonyok, akik március 20-tól kezdőtlőleg április 5-ig bármely helybéli üzletben 1 doboz VIM-et vásárolnak. A kereskedő ugyanis minden szóródoboz VIM-hez 1 darab pompás illatú Sunlight szappant mellékel.

Presbiteri bibliára

Evek óta tartó szokás szerint a húsvéti ünnepek előtt a debreceni református egyház két, egymással összefüggő, presbiteri bibliórát rendez a református egyház tanácstermében, március 24-én és március 31-én, a két egymásután következő pünkösten, délután 5 órai kezdettel.

A presbiteri bibliárákra meghívja az egyház az összes presbiterket, az egyházi tanácsosokat és tanácsosnőket. A bibliárák szokásos keretek között kerülnek megrendezésre és annak istentiszteleti része után a bibliára anyagával összefüggő témakör keretein belül megbeszélés lesz, amely alkalmat ad arra, hogy a bibliárákon előadott aktuális kérdéseket részleteiben megtárgyalhassák a résztvevők, de egyúttal azokat önmaguk lelkében el is mélyítsék.

— **Az Ispotályi Egyházzsír vezetőse** közli az egyházzsír híveivel és a nőegylet tagjaival, hogy a nőegylet összejövele és a szerdai bibliárák további értesítésig elmaradnak.

— **Letartóztattak egy izgató napszámost.** Vasárnap délelőtt Mikepércs községben nagy feltűnést keltett megbotránkozottató kijelentésével Siha Ferenc napszámos, aki a déli órákban a mikepércsi templomból kijövők előtt reprodukálhatatlan szavakkal illette a magyar honvédséget és izgatott a katonaság ellen. Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek. Értesülésünk szerint elrendelték Siha Ferenc azonnali letartóztatását s valószínűleg ma fogják bekísérni a debreceni királyi ügyészségre.

— **Zsinórral megfojtotta feleségét** Egerből jelentik: Megdöbbentő hűvesgyilkosság történt Kápolna hevesmegyei községben. Juhász Sándor 55 éves gazdálkodó összeveszett ügyben fekvő feleségével. A férfi pénzt kért az asszonytól, aki a nyakára kötött zacskóban tartotta a pénzt. Juhász dühösen az asszonyra támadt, megragadta nyakán a pénzes zacskót és két kézzel húzta a zsinórt. Az asszony védekezni próbált két kezével, de a férj addig húzta a zacskót, míg az asszony nem mozdult többé. Ekkor kivett a zacskóból 7 pengő 50 fillért és a pénzt elitta. A gyilkost a csendőrség elfogta. Itattségával védekezett és azzal, hogy felesége tíz éve beteg volt már és meguntta ápolását.

— **Meghalt Szontagh Jenő felsőházi tag.** Kedden hajnalban a Sista sanatóriumban meghalt Szontagh Jenő felsőházi tag. Szontagh Jenő hosszú betegeskedés után három nappal, ezeltől szívkoszorúelzáródással került a Sista sanatóriumba. Az elhunyt felsőházi tag nagyarányú politikai tevékenységet fejtett ki. A proletárdiktatúra idején egyike volt a bécsi ellenforradalom vezetőinek. Nyolc évvel ezeltől lett Moson—Sopron vármegye felsőházi képviselője és azóta egyik legagilisabb tagja volt a felsőháznak. Szontagh Jenő temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Kerepesi temetőben.

— **Szabotáló kassai zsidók.** Kassáról jelentik: Kassán nagy megütközést keltett, hogy a városban akadnak zsidó fuvarosok, akik nem tartanak eleget a városi hatóságok felhívásának s az előírt időre nem állították elő lovaikat, hogy a honvédség azokat lyénybe vehesse. A szabotáló zsidó fuvarosok Koppel David, Holländer Jenő, Schwarc József, Maget Hermann, Maget József Goldstein Lipót, Goldstein Artur ellen a legszigorúbb eljárást indították. Ezek a fuvarosok, akiknek a múlt év májusától igen jó konjunktúrájuk volt, úgy látszik az üzletet mindennél előbbrevalónak tekintik most is.

Megjelent a „Gazdász Élet” első száma

1939 március 15-én megjelent az első gazdász újság: a „Gazdász Élet”.

Az új lapon két fő irányelv vonul végig. Az egyik gazdasági szakirányú, a másik az igaz, híres pallagi humor.

Kerekes Béla „Elindultunk...” c. vezércikkében a „Miért indult el a lap?” kérdésre ad feleletet: „... be akarjuk mutatni a mai gazdaságot, aki nem félművelt, aki nem gögös, hanem van neki problémái, amelyek egyetemes magyar problémák és barátja mindenkinek, aki ezért dolgozik...”

Közi a lap Mayer Lászlónak a pallagi ünnepélyen elmondott ünnepi beszédét. „Fajvédelmet hirdelünk 20 éve és a legfőbb fajvédelmet követeljük ma is. Fajvédelmünk két irányú: követeljük a minden téren hatalmas túlkapásba esett zsidóságnak az öt megillető helyre való visszacsorítását és követeljük a hazánkban élő kisebbségek, főképp a svábok között élő magyar festvércink érdekének teljes védelmét.”

„Örömmel látjuk a hatalmas német nép barátságát, de csak a határainkon kívül. Egy 80 milliós nép közvetlen szomszédsága erős nemzeti öntudatot követel...”

„Addig, amíg a Kárpátok béréin nem magyar zászló leng, amíg Erdély megszentelt földjén oláh booskor tapos, amíg a Bánát istenáldotta földje szerbeknek terem, nem lesz béke a Dunavölgyében, mert amíg egyetlen magyar testvérünk idegen igában nyög — nem nyugszunk!”

Dr. Kuthy László „Okleveles gazda és a földbirtokpolitika” c. cikkében ezt írja:

„Talán a valóságnál előtérbe képet látnak, ha azt állítjuk, hogy a készülő törvénytervezetből a szakismeretet, a haladást, a lendületet képviselő okleveles gazdák nélkülözhetetlenül döntő szerepe kimaradt. Bátran valljuk, hogy nincs haladás és többtermelés gazdasági szakismeret nélkül, de a gazdasági szakismeret kikapcsolásával a nemzeti és szociális élett is súlyos válság fenyegeti.”

„Az intelligens gazda nyugodtan szemléli a fejleményeket, mert akár a propaganda útján irányít, akár a tényleges munkaterjesztés útján a gazdasági életet irányítja, elméleti és gyakorlati ismerete átsegíti a nehézségeken és megtalálja természetesen józan gondolkodásával a helyes utat még akkor is, ha kifejezték a földbirtokpolitikából.”

Szatmári Árpád „Gazdász lövészek” c. novellájában a „szabadcsapatok”-ról ír szíves sorokat.

Bornemisza János sportéletünket ismerteti és ostoroz az hiányos sportéletet.

P. Pap Pongráé „Új lap” c. cikkének sorával mintegy felkísítő lendületet ad az új munkára. Ezekkel a sorokkal zárja a lap első számát:

„... Kell ez a lap! Összefogni általa, erőt, értéket mutatni, adni kifélé, baráti kezét nyújtani más hasonló tömörüléshez, hirdetni a keresztény fajmagyarság jogát, de kötelességét is.”

KEREKES BÉLA

A Kistemplomi Egyházzsír központi bibliaköre ma, szerdán délután pontosan 5 órai kezdettel összejövetelt tart a KIE nagytermében. Mindenkit szívesen látnak.

Árpád-téri hírek. Az egyházi vezetőség tudatja az érdekeltekkel, hogy a március 20-ai hirdetés kávédelutáni a gyülekezeti terem katonai lefoglaltsága miatt egyelőre elmarad, megtartásának idejét tudatni fogjuk. A katonák meleg ruhájára a Nőgyűlés 50 pengőt küldött. A folyó hétre hirdetés légtalmi tanfolyamot a terem felszabadulása-ig fogják megtartani. Idejét a vezetőség tudatni fogja. Elmarad a szerdai vallásos este is a terem felszabadulásáig. Csütörtökön este 6 órakor a templomban biblíamagyarázatot is tartanak.

Rabolni akart, mert nyomorgott

Budapest, március 21. Ez év január 25-án vakmerő rablótámadás történt. Helmann Henrikné Teréz-körút 20. sz. házában lévő, harmadik emeleti lakásában. Megjelent egy Guttman Gyula nevű fiatalember azzal, hogy Esztergomról jön s megbízása van az ottani győzeget kávéházától gombok, bakancsok, fűzők és egyéb katonai illőzőkhöz szükséges kellékek beszerzésére. Helmann, aki ilyen holmik eladásával foglalkozott, összeállította a kért árakat, becsomagolta és közölte Guttmannal, hogy 25 pengő 46 fillért kell fizetnie. A fiatal ember kijelentette, hogy csak ötvenpengő van. Az asszony erre hement a hálószobába, ahol a pénzt tartotta. Ki is húzta az egyik éjjelszekrény-fiókot, miközben háttal állt. Guttman öklével fejbégáta, majd zsebkendővel betömte a száját. Az asszony kétségbeesetten védekezett, pillanatokra kiszakította magától támadója kezét és teljes erővel rárohant, aki a segítségért kiabált.

A rablótámadó megjelent s kifélé igyekezett a lakásból. Eközben Helmann albréleje: Fehérvári Mihályné előjött a szobájából és elálla a menekülő útját.

— **Eltebb embereknel, akik gyakran fel vannak fúvódva, úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggelként éhgyomorral bevéve, rendszerint hamar mérsékli a rekeszizom emelkedését csökkentti és a magas vérnyomást leszállítja. Kérje meg orvosát.**

— **A Fazekas Mihály reál gimnáziumban a református tanulóközössége a csendes napokat, a katolikus tanulók részére a lelki gyakorlatokat a meghirdetett időben megtartják. A református tanulók biblijával és zsolttárral csütörtökön fél 9-kor a Kollégium udvarán, a katolikusok szerdán délután fél 3 órakor a Theresianum udvarán gyülekeznek.**

— **A Csapó-utcai egyházzsír ötthonát (Szappanos-u. 16.) katonai előlokra lefoglalták, ott tehát egyelőre semmiféle összejövetel nem tartható. A keddi bibliaköre (délután 5) a Széchenyi-u. 4. sz. a. lelkesi lakásban, csütörtök este (7 óra) bibliaköre a Kálvin-tér 5. sz. a. gyülekezeti ötthonban tartatik meg. A vasárnap délutáni leányköri órát dr. Soós Béla egyelőre az iparostanoneiskolában tartja meg (délután 4 órakor).**

— **Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága a sorozásra felhívott 1918. évi születésűket értesíti, hogy a most folyamatban levő sorozás nem a Magoss György-tér 9. sz. alatti DTE tornacsarnokában, hanem a városi iparostanoneiskola tornacsarnokában tartatik meg. (Bejárt az iskola Burgondia-utca felől kanuán.) — Felhívja a hatóság az érdekelteket, hogy a sorozások vért a részükre kitűzött napon és időben itt jelentkezzenek.**

— **A Csaba B. E. „Dr. Bársony János” törzse 24-én, pénteken az Angol Királyi különtermében hagyományos emlékvasorát tartja. A serlegbeszédet dr. Bókay Bókay Zoltán egyet. ny. r. tanár mondja. Ezúton szeretettel meghívjuk a magyar orvosársadalmat. Rendezőség.**

— **Jó állást akar? Tanuljon gyorsírást és gépirást. A perfect gyorsíró és gépiró könnyebben tanul elhelyezkedést és nagyobb igényekkel léphet fel a munkaadókkal szemben. A Naményi Gyorsíróiskolában végeztek a következő munkaterületeken helyezkedtek el: minisztériumok, Magyar Nemzeti Bank és egyéb pénzintézetek, vármegyei és városi hivatalok, kereskedelmi és ügyvédi irodák. Tanfolyam után állami vizsga, állami állásokra is képesítő bizonyítvány. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulólétszám. (Rákóczi-u. 17. sz.) Március hónapban állami vizsga lesz.**

Guttman azonban néhány ütleggel erőltette az ajtóból Fehérvárinét és lerohant a lépcsőn. A nagy sikoltozásra a házfelügyelő ekkor már bezárta a kaput, feltartóztatta a menekülőket és átadta a rendőrnek.

A kir. ügyész Guttman Gyula ellen rablás bűntettének kísérlete miatt vádat emelt és kedden vonta felelősségre a bűntörvényeszek Héthelyi Ferenc dr. elnöklésével tárgyaló tanácsa. A vádat, akit fogházor állított a bíróság elé, beismerte bűnösségét. Azzal védekezett, hogy nagy nyomora készítette a vakmerő rablótámadásra.

Kihallgatták ezután a megítámadott ügyegyházzal és Fehérvárinét, akik egybehangzóan adták elő a balul végződő rablási kísérlet körülményeit. A bizonyító eljárás lefolytatása és Mészáros Miksa dr. királyi ügyész vádbeszéde után a törvényeszek Guttman Gyulát rablás bűntettének kísérletében bűnösnek mondták ki és ezért egyévi börtönbüntetésre ítélték. Az ítéletben az elítélt megnyugodott, de a vádhatóság képviselője és a védő fellebbezést jelentettek be.

— **Vízvezetékét kap a Tözsér-utca Vitéz Szegedi Gyula, a Világítási Vállalat h. igazgatója a keddi polgármesteri értekezleten bemutatta a polgármesternek a Tözsér-utcai ház-tulajdonosok kérelmét, amelyben utcajókna a vízvezetékhalózatba való bekapcsolását szorgalmazzák. A Széchenyi-kertben levő Tözsér-utca az utóbbi években szépen kiépült villákkal és mindenképpen indokolt a közművekkel való ellátása. Mivel a szükséges fedezet rendelkezésre áll, a polgármester hozzájárult ahhoz, hogy a Világítási Vállalat lefektesse a vízvezeték csöveket. A munkálatokat közösen vállalatba adják.**

„VERTADÓKAT

keres a sebészeti klinika vérátömlesztés céljára. Felhívja azokat a felnőtt, magukat egészségesnek tartó egyéneket, akik esetleg 40 pengő díjazás ellenében hajlandók vért adni, jelentkezzenek március 27-től április 1-ig délelőtt 10—11 óra között a sebészeti klinikán.”

— **Újabb adományok a honvédség melegruha ellátási akciójára. —** Lossonezy Istvánné címére kedden ismét több jelentős adomány érkezett a Főmeltóság Asszony által kezdeményezett nemes célú akcióra. A honvédség meleg alsóruhával való ellátására dr. Révész Imre, a Tiszántúli Református Egyházkerület főispóke ötven pengőt juttatott el a főispánné címére, a nyulási református egyházzsír vezetősége pedig a legutóbb rendezett szeretetvendégség tiszta bevételét, ötven pengőt fizetett be erre a célra. Ugyanekkor a honvédség teli ruhaszükségletére küldötte el tízpengő adományát dr. Oláh Miklósné, Török Bálint-utca 10. szám alatti lakos is. Az adományokat a főispán felesége nyomban továbbította rendeltetési helyére.

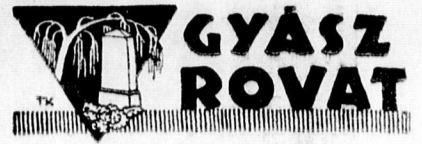
Olcsó lakásra nincs gondja, ha megszáll a METROPOLE-ba!

Pesten, VII., Rákóczi-út 58.

Kényelmes, meleg-folyóvízes, telefonos szobák P 5.—től

Remek konyhával, válogatott fűszerekkel, hangulatos elegáns bútorokkal, hangulatos díszítéssel várja kedves vendégeit a volt miskolci

DÜCZÖGŐ

alsó-csernatonai Csernátorny Jeno nyug. vármegyei számvevőségi főtanácsos életének 77. évében elhunyt. Temetése szerdán délután fél négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a római katolikus egyház szertartása szerint. Temetését Fehértői vállalata rendezi.

Eröss Bertalan lakatossegéd életének 40. évében elhunyt. Temetése szerdán délután fél 2 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Temetését Fehértői vállalata rendezi.

Mezei Aranka polgári iskolai tanuló 13 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető 2. a. számú ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Lakás: Kékes-utca 19. Gebauer cég rendezi.

Ózy, Kiss Sándorné Harangi Erzsébet 77. évében elhunyt. Temetése ma délután fél négy órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Temetését Bartha vállalata végzi.

Molnár István timár s. 31 éves, ref. temetése szerdán délután három órakor lesz a Köztemető 2. a. terméből. Lakás: Pozsonyi-út 9. a. Pusztai temetkezési intézet.

Dergán Károlyné, Csóthy Mária Csilla, banktisztviselő neje 30 éves korában súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozójából a rom. kat. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezés.

Gyászbeszédet alkalmával bizalommal forduljon Fehértői Dániel temetkezési vállalatához, Dégenfeld-tér 4. szám. — telefon 11-85. — hol árajánlattal díjmentesen szolgálunk.

CSURKA „KEGYFLET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tómanyegyetemi klinikák szállítója. Telefon: üzleti 23-81, telep és lakás 11-90. szám.

Temetéseket és exhumálásokat legszolidabb árban Bartha temetkezési vállalat végzi. Püspöki palota.

Dankó temetkezési vállalat, Sas-utca 3., Kossuth-u. 6., (telefon napval 23-22, éjjel 30-66) temet, szállít, exhumál. Kérem ajánlatot kérni és ezáltal meggyőződni olcsó áralmról. Kényelmes fizetési feltételek!

Új temetkezési Intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

— **Kisgyűlés lesz a városban. Hétfőn, március 27-én délelőtt tíz órakor kisgyűlés lesz a városban s azon több sürgős természetű ügyet tárgyalnak le.**

— **Meghívó. A debreceni Keresztény Hírségi Egyesület (KIE) 1939. évi március hó 26-án, vasárnap déli 12 órakor tartja évi rendes közgyűlést a Piac-utca 36. szám alatti nagytermében, az alábbi tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkár jelentése az 1938. évről. 3. Zárószámadás előterjesztése. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése és felmentése az 1939. évről. 5. Az 1939. évi költségvetési előirányzat előterjesztése. 6. Általános tisztújítás. 7. Indítványok. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés ugyan ezen tárgysorozattal a megjelentek számára tekintet nélkül április 2-án déli 12 órakor tartatik meg. A közgyűlésre az egyesület minden rendű és rangú tagja (hölgytagokat is) ezúton (tiszteltet meg hívja Debrecen, 1939 március 18. az elnökség nevében: Nagy István s. k. ref. diakonissza intézeti igazgató lelkész. KIE elnök.**

Megjelent az „Uj Szó” legújabb száma

A debreceni Fazekas Mihály gimnázium önképzőkörre hivatalos lapjának februári száma gazdag tartalommal jelent meg ismét. A vajadás, tapogatózás után mindinkább kezd kiforrni a lap szelleme. Új színt, új meglátásokat hoz a szokványos középiskolai életbe; tanító, nevelő, maguk között megtárgyalás sorokkal igyekeznek életet vinni a nemrégiben még elcségyesedett önképzőkör mederébe.

Az „Uj Szó” legújabb számában is ezt tartják szem előtt, nem félnek bizonyítani még merész témákhoz sem, és fiatal szemmel, lelkesüléssel szívet dobogtatják azokat. Érdekes frás Bagdy Dániel „Epigonok az irodalomban” című kis tanulmánya. Színes és megkapó Asztalos Sándor „Adagio Sostenuto” kétszámra című novellája. Siegler Egon angliai érdekességeit talál fel egyéni meglátással. Sági Zoltán életből vett kis karcolata ügyes. Fekete András „A rezgések szerepe a természetben” című dolgozata a modern kor legnagyobb szereplőjéről, az elektromágneses hullámokról szóló alapos felkészültségű írás.

A kis lap többi részében beszámolót találunk a református gimnázium önképzőkörének Kölesy-émléknapjáról s kis színes írást egy műkedvelő táncbemutatóról és két méltatást, az egyiket a Vígyszínház „Süt a nap” című filmjének bemutatásáról, a másikat a Csokonai Színház „A francia szobalány” című darabjának premierjéről.

Ugyanebben a számban pályázati felhívást is közöl az „Uj Szó”. Az irodalmi pályázat tárgya: Kosztolányi Dezső költséze (tanulmány) és egy szabadon választott tárgyú vers. Pályázati határidő április 20. A pályázaton bármely magyarországi középiskolai V–VIII. osztálybeli tanuló részt vehet.

Meghívó

A Gazdák Sütődéje Rt. debreceni bef. cég 1939 március hó 31-én, délután 5 órakor tartja évi rendes közgyűlést a Böszörményi-út 15. szám alatti hivatalos helyiségében, amelyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Debrecen, 1939 március hó 21.
Az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság jelentése 1938. üzletéről.
2. Felügyelő-bizottság jelentése, mérleg megállapítása.
3. Határozat felmentvény megadása tárgyában.
4. A KT. 187. §-a értelmében határozatot hozni a vállalat fennmaradására, vagy felszámolása tárgyában.
5. Egyes igazgatósági tagok újra választása.
6. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés: Szavazati jogával a közgyűlésen a társulati alapszabályok 10. §-a értelmében személyesen, vagy meghatalmazás útján csak az a részvényes lehet, aki részvényét a közgyűlés határnapja előtt 3 nappal a társaság pénztárána letétbe helyezte. A szavazati jog az alapszabályok 15. §-a szerint kiskorúak, gondnokság alatt lévők törvényes képviselőjük, jogi személyek és nők általuk e célra kijelölt képviselőjük útján gyakorolhatják a szavazati jogukat.

A zárószámadások, mérleg, veszteség-nyereség számla stb. az alapszabályok 32. §-a értelmében a vállalat hivatalos helyiségében 1939 március hó 23-tól kezdve a közgyűlés napjáig közzé kell tenni.

KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM ADUNK VISSZA.

Ma indul meg Budapest-London között a közvetlen vasútforgalom

Budapest, március 21. A MÁV igazgatóságától kapott értesülés szerint szerdától március 22-től kezdődően Budapest—Lemberg között új összeköttetés létesül Budapestről Miskolc, Munkács, Lavocsna—Lemberg viszonylatban I. II. III. osztályú közvetlen kicsik is közlekednek. E kicsik Budapest keleti pályaudvarról 7 óra 08 perckor indulnak és Lembergbe 22 óra 04 perckor érkeznek. Ellenirányban e kicsik első ízben csütörtökön, március 23-án 7 óra 15 perckor indulnak Lembergbe és Budapest keletre 22 óra 24 perckor érkeznek. A közvetlen kicsikben a most felszabadult kárpát-aljai területre csak az előírt igazolvánnyal lehet utazni.

Tíz gyermeke közül hatot meggyilkolt egy francia mészáros. Párisból jelentik: Borzalmas családi dráma játszódott le egy franciaországi városkában. Egy mészáros tíz gyermeke közül hatot meggyilkolt. A négy gyermek azért került el a halált, mert három közülük már nem a családban él, Párisban dolgozik, egy pedig a gyilkosság alkalmával éppen iskolában volt. A 12 éves kis Lucia fedezte fel a gyilkosságot, mikor hazatért az iskolából. Hat kis testvérkéjét találta otthon vérbe-fagyva. A borzalmas tömeggyilkosságnak hosszú volt az indítóoka. A mészáros már hosszabb idő óta feszült viszonyban élt feleségével. Az asszony nem tudta tovább tűrni férjének bántalmazását és ezért elhatározta, hogy a rendőrséghez fordul. Fel is jelentette a férjét. A szomszédok is úgy ismerték a férfit, hogy nagyszámú családja ellenére munkátlan, iszákos ember. Helyette a felesége dolgozott és tartotta fenn a családot. A csendőrség teljes erővel kutat utána, sőt az üldözésbe belevonták a városka katonaságát is.

Közgazdaság

KISEBB OLCSOBBODÁS A GABONAPIACON

A gabonapiacra a közelmúlt napokban tudvalevően úgy a készáruvásárlás, mint a határidőpiacra nagyon számottevő áremelkedések keletkeztek. Erre való tekintettel az üzletidő elején a legminimálisabb forgalom volt, mert megakarták várni a külföldi gabonátársadékok jelentését.

Arról érkeztek hírek, hogy a nemzetközi gabonapiacokon is bizakodóbban ítélték meg ma a külpolitikai helyzetet, aminek következtében az előző napok nagyobb vásárlásaiban bizonyos szűnet állott be. E hírek révén az itteni piacon is csökkent a vételkedv., éspedig nemcsak a búzára, hanem többi eikkre vonatkozóan is.

Gabonahatáridő. Májusi rozs 14.92, 15.12, zárlat 14.92—94, májusi tengeri 16.62, 16.80, zárlat 16.63—65, júliusi tengeri 16.83, 16.90, zárlat 16.83—85.

Ferencvárosi sertésvásár. A keddi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 685 sertést. Az irányzat lanya. Árak: prima uradlami sertés 95—98, szedett I. osztályú 91—93, II. o. 87—90 fillér. A lúsvásár vonatott volt.

Debreceni állatvásár. Felhajtás szarvas marha 665, eladás 399. Felhajtás 16 265, eladás 42. Árak elősúly kilogrammonként: Vágómarha 42—53, közepes 34—42, jó 21—34, borjú 50—78, növendék marha 40—52, tinó, ökör 50—62 fillér, fejős tehén 240—460 P, vágó 16 70—135 P, silány igásló 75—145 P, közepes igásló 150—280 P, jó igásló 280—400 P, kocsiló 400 P és felül. Irányzat: élénkült.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda jelenti: Ma, szerdán

KETTEN EGY JEGGYEL

Francia szobalány

Csütörtökön

KETTEN EGY JEGGYEL

BUBUS

Vaszary Gábor ragyogó bohózata. Pánteken bemutató!

A legszebb darab!

A legnagyobb siker!

Az utolsó évek kimagasló színi alkotása!

Havasi napsütés

Hunyadi Sándor gyönyörű darabja. Főszerepekben:

H. Neményi Lili,
Hamvay Lucy,
Somlay Julia,
Szabó Ernő,
Kamarás Gyula,
Mányai Lajos,
Bálint György.

MOZI

Kivándorlók A mexikói énekes

(Kettős bemutató a Vígyszínház moziban)

Ismét amerikai filmet mutatott be tegnap a Vígyszínház mozi. A „Kivándorlók”, mint a reklám is mondja, valóban a mai idők egyik legizgalmasabb és legérdekesebb filmje. Milliomosok, ex-géngszterek, haditudósítók és kisleányok a főszereplői a filmnek. Ezek valamennyien óriási bonyodalomba kerülnek, amelyből csak egy kivezető út van: a heppiend. A darab mennyiszonyi csókkal ér véget. A főszerepben Don Ameche, az amerikai újságíró férfias játéka és Arleen Whelon gyönyörű Catherin-je művészi alakítása. Nagyon érdekes a filmben az Ellis Island-i lázadás jelene, a börtönből való szökés. — Megelőzően Amerika leghíresebb énekművésze, Lawrence Tibbet „Mexikói énekes” című vídám történetben szórakoztatta a közönséget. Igen érdekes volt a legújabb magyar világhírű, amely a legaktuálisabb eseményekről számolt be. A filmet csaknem zsúfolni ház nézte végig.

Mozi műsor

Hungária: Vadrózsa.
Apolló: Sántán kutyája.
Vígyszínház: Kivándorlók.

Szerdán: 5, 7, 9 órakor!
ALLAMÜGYÉSZ.
Megelőző: „Második feleség”

— Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal a beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét, hogy fizetési könyvüket az 1938. évi zárlat és az 1939. évi előírás bevezetése végett a hivatalos helyiség I. emelet 8. számú szobájában a hivatalos órák alatt már most mutassák be, mert az 1939. április 1. befizetési napon esetleg a fizetők nagy számára tekintettel olyan torlódás állhat elő, hogy nem lesz módjában a hivatalnak fenti munkálatot azon a napon elvégezni. Már pedig minden fizetőnek érdeke, hogy a fizetési könyve le legyen zárva, melyből ellenőrizhesse a tartozását. Városi adóhivatal.

ELMARAD A SALGÓTARJANI SE-BOCSKAY MÉRKŐZÉS

A Bocskay vezetősége kedden véglegesen döntött, hogy vasárnap nem áll ki a Salgótarjáni SE ellen. Ezt a szándékát írásban közölte a Bocskay a szövetséggel is. Indokul azt hozta fel, hogy tíz játékosra vonult be katonai szolgálattételre. Anyaegyesülete nincsen és így négy játékoskal nem állhat ki bajnoki mérkőzésre. A katonai játékosok közül van Vörös, Nádas, Janzsó, Elek, Pocsav, Markos, Pásztoi, Hajdu, Horváth és Veres. A szövetség a Bocskay döntését indomásul vette és a mérkőzés időpontját későbbi terminusban állapítja meg.

NAGYBAN KÉSZÜL A DVSC A SZENTLŐRINC ELLEN

A DVSC NBB. csapata vasárnap Váccon megszerezte a mérkőzés mindkét pontját és a hetedik helyre rukkolt elő. Ez a győzelem igen jó hatással volt a csapatra és a Szentlőrinc ellen nagyban készülnek, mert itthon is meg akarják szerezni a két pontot. Vasárnapoz egy hétre a DVSC szintén Debrecenben játszik a Törökvs ellen bajnoki mérkőzést.

EGYETEMI, DEAC ÉS GAZDASÁGI AKADEMIAI MEZEI FUTÓBAJNOKI VERSENY

A DEAC és DGASE atletikai szakosztályai 1939 március 26-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel az egyetem és a gazdasági akadémia 1938—1939. tanévi egyéni és karok, illetve évfolyamok közötti csapatbajnoki mezeli futóversenyt, valamint a DEAC 1939. évi ifjúsági és senior mezeli futóversenyt rendez alábbi feltételekkel: 1. A verseny távja a DEAC ifjúsági és akadémiai bajnoki versenyben kb. 3 km., az egyetemi és DEAC seniorversenyben kb. 5 km. 2. Az egyetemi és akadémiai bajnoki verseny egyéni és kari, illetve évfolyami hármas csapatok részére fenntartott, az egyes tudománykarok, illetve évfolyamok azonban több csapatot is indíthatnak. 3. Az egyetemi, illetve akadémiai bajnoki versenyen csak a debreceni Tisza István Tudományegyetem 1938—39., illetve a Gazdasági Akadémia 1938—39. tanévi bármelyik felére beiratkozott hallgatói vehetnek részt, amennyiben a DEAC, illetve a DGASE tagjai, míg a DEAC ifjúsági és senior és DGASE mezeli futóversenyben a DEAC minden tagja (középiskolások is), az ifjúsági versenyben azonban csak az 1910. és későbbi években születettek. 4. Nevezni a helyszínen lehet, nevezési díj nincs. 5. Díjazás: Az egyetemi, illetve akadémiai bajnokságban a győztes a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem, illetve a Gazdasági Akadémia 1938—39. tanévi mezeli futóversenyben a DEAC „cím” és és vésett nagy ezüstözött érmét, második helyezett nagy ezüstözött, harmadik helyezett nagy bronz, IV. és V. helyezett kis bronzérmét nyer. A csapatversenyben a győztes csapat a „debreceni Tisza István Tudományegyetem, illetve Gazdasági Akadémia 1938—39. tanévi mezeli futóversenyben a DEAC „cím” és és vésett nagy ezüstözött, a harmadik nagy bronz, negyedik és ötödik kis bronz érmét, a továbbiak sportkönyvet nyernek. A második díj 3, a harmadik díj 5, a negyedik díj 7, az ötödik díj 10 induló esetén adatik ki, míg 13-nál több induló esetén további helyezettek is díjazatnak.

Hirdetmény. Az egyszeri beruházó hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét felhívja a városi adóhivatal, hogy az 1938. XX. tc. alapján kivettl hozzájárulási díj harmadik részlete 1939. április hó 1-én esedékes és az 1500—1938. P. M. sz. rendelet 50. §. 1. bekezdése alapján ezen időpontig fizetendő. Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy befizetéseiket hétköznapokon a hivatalos pénztári órák alatt d. e. 8—12 óráig már mostan is teljesíthetik, hogy az április hó 1-é várható torlódást elkerülhessék. A befizetés számfejtése a városi adóhivatal I. emelet 8. sz. szobájában történik. A befizetést elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1939. április hó 1. után azonnal megindul. Városi adóhivatal.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Beuyovszky Pál
Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató:
Dr. Kötva Sándor.

35819/938. szám.

ARVERÉS

Kohn Lipót „Salgó” Lékár- és Rumgyár végrehajtható Holb Imre végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 158 P 31 fillér tőkekövetelés és jár. behajtása végett a balmazújvárosi 158. sz. betétben A. I. 1—2. sor 1984., 1985. hrsz. a. felvett 283 □-51 területű, a Bettelekben fekvő szántóra és a Kossuth-u. 2. sz. a. fekvő ház és udvarra 2682 P kiküldési árban elrendelte. Az árverést 1939. évi április hó 12. napjának d. e. 9 órakor Balmazújváros Községkormányánál fogják megtartani. Az árverés alá kerülő ingatlan az árverési hirdetmény I. pontjában feltüntetett áraknál alacsonyabb áron el nem adható.

Az árverési szándékozók kötelesek bányapénzül a kiküldési ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírosban kiküldöttélnél letenni és az árverési feltételeket aláírni.

Debrecen, 1938. évi december hó 12. napján, Dr. Görömbey sk. kir. bíró. A kiadmány hitelül: Várszegi. kiadó.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetéseik díja hétköznap 10 szög 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szög 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szög 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szög 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vasg betűből szedték, valamint levelezés és házasság rovathat elhelyezett apróhirdetéseik díja kétszeres. Kezdőszavak csak vasg betűvel szedhetők, az apróhirdetéseik díjak mindenkor előre fizetendők.

Betöltendő állás FÉRFIAKNAK

Fiatal
fűszer- és csemegekereskedősegédséget vagy kiszolgálóállást felveszek. — Barabás Mihály, Hunyadi-utca 26. 1688

Férfiak
ápolói szolgálatra ideiglenes minőségben alkalmazást nyerhetnek. Jelentkezés délelőtt az Idegklinikán, Nagyerdő. 1739

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Gazdaságba
azonnal kisegítői vezető állásra ajánlkozom. 20 évig voltam egy helyben alkalmazva. Cím a kiadóban. 1735

BUTOROZOTT SZOBA

Elegáns
butorozott, fölépcsőházi bejárati szoba fürdőszobahasználattal azonnal, vagy április 1-re kiadó. Szent Anna-u. 31. 1650

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Két-
és háromszobás, parkettás, fürdőszobás, gáz- és villannyal ellátott önálló villalaks. Poroszlai-út 26 alatti május 1-re kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén rt.-nál, Fűrdő-utca 2. 1664

Emeleti
és utcai modern háromszobás lakások május 1-re kiadók. József király herceg-u. 7. 1818

Két szoba
rendelőnek, irodának, — vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó-u. 10. az emeleten Értekezni az udvari lakásban. 1769

Kiadó
egy igen szép kétszobás lakás május 1-re. Alföld-utca 26. 1739

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

Háromszobás
udvari kellemes lakás kiadó májusra. József király herceg-utca 7. 1723

Négyszobás
összkomfortos lakás, fürdőszobával, autógéssir, parkírozott udvarban májusra kiadó. Értekezni hétköznap 11-től 2-ig Maróthy György-utca 22. Ny.

3 szoba.
konyha, stb. a város szívében keresztény úri családnak május 1-re kiadó Garay-utca 26. szám. Megtekinthető 11-től 3 óráig. Értekezni: Varga, Horn-szöveg-ház. 1654

Kiadó
május 1-re I. emeleti 3-szobás, komfortos lakás. Kossuth-u. 8. 401—1304

4 szoba.
cló, fürdő, eselédzsoba, hideg, meleg víz (autógajzer), külön advar, május 1-re kiadó Magoss György-tér 16. 1944

Kiadó
május elsejére kétfelületű elsőemeleti 4-szobás lakás. Csapó-utca 24. sz. Értekezni Horváth felügyelőnél. — Helyvisul Igazgatósága. 1553

AJANLAT

KALAPUDORSÁGOK
nagy választékban és olcsó árban „Arany”-nál, Sas-utca 4. Alakítás 1 P. 109—1507

Hatszertáramat
Csapó-u. 58 alatt (régii Hatszertár helyiségben) megnyitottam. Adám Antal. 421—1726

Porgalmas helyen.
a nagyállomás mellett. Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlet-helyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, vilány, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzlet-helyiség kocsmának kiadó. 369

Családi ház ellenében
idősebb háztulajdonos gondozását vállalom. — Cím: „Tisztelettel” jellegre a kiadóba kérek

Legszébb
tavaszi újdonságokat legolcsóbban beszerezheti gyári maradékokban dr. Révész Géza-nél. Halmaz-udvarban. 1363

ELELMISZER ITAL

80 hl.
olasz rizling és furnit és 20 hl. szardnyevideki burgundi vörös öbörök esetleg hordóstól eladók. Érdeklődni lehet Zala Tiber ménőknél Ungváron, Sörház-utca 4. Telefon 81. 1703

OKTATÁS

Három
felsős középiskolás diák akármilyen munkát elvállal. Jellege: „18 éves” 1737

Nemzeti színű és egyesületi zászlók, gyász lobogók minden méretben Petriknél
Szent Anna-u. 5. szám

HANGSZER

Autik hegedő, Böhm-féle fuvola olcsón eladó. Halastó-utca 16. 1733

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

1 szoba
előszobás főbérleti lakást keresek központban. Cím: a kiadóhivatalba kérem leadni. 1167

ELADÓ HÁZ

Ertékes és jövedelmező ház közvetlen a vasút közelében minden eladható árral eladó.
Teleki-u. 104.

Adómentes

jól jövedelmező ház modern háromszobás, kettős és egyszobás lakással eladó. Csokonai-utca 24. 315—1528

Márványlapos

ebédlőkredenc és kisebb szekrény ugyancsak márvány eladó. Csapó-u. 10. az udvarban. 1770

1 kgr. edes narancs —,72
1 kgr. jaffa narancs —,78
1 kgr. olasz vérnarancs —,96
1 kgr. füge —,88
1 kgr. főző csokoládé 2,40

Gödény csemege üzlet

Csapó-u. 7. Szilvágyi mellett. Tel.: 17-64

Ha a háznál eladó Tehén, borju vagy a ló**Nincsen alku, nincsen munka Hirdesse meg ujságunkba**

A Debreczeni Ujsag Hajduföld apróhirdetése biztos eredményt hoz!

PÉNZ

Pénz
háza, földre folyósítottok, részvényt, kényszer kölcsönt veszek Mandel Péter-nél. Ny

BUTOR

Eladó
pianino, ebédlőszekrény, bútorok, varrógép, páncélszék, bicikli, divány, irodaberendezés, zongora, üzleti puld, ingóságok. Csapó-tizenhat.

Márványlapos

ebédlőkredenc, ebédlőasztal hat székek eladó Arany János-u. 47. utcai lakás.

ELADÓ
Budai Ezzaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Családi ház

18 évig még adómentes 148 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsösrel. 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padló járóval, alapincézve, jövendő kúttal, részben teher átvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám. Házokkerül. 243

TÁRS

Butorozott

szobába megbízható, intelligens szobatársat keresek. Kigyó-u. 27. Keresztépület. 1689

500 ccm-es

oldalkocsis PUCH motor kerékpár kifogástalan állapotban alkalmi áron eladó. Szoboszlai, Széchenyi-utca 24.

KERESLET

Lakberletessel családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami Tisztelettel” jellegre kiadóba kérek. 319

AUTO-MOTOR KERÉKPÁR

Kerékpár és alkatrészek, benzín, autólaj, Victoria motor, kerékpár képviselet. — Emerich, Sas-utca 4. 312—1534

BIRTOKBÉRLET

Ondódon

4 hold lucernás és 2 hold szántó kiadó. Felvilágosítás: Béli, Simonyi-út 19. 1721

ELADÓ FÖLD

Termő

gyümölcsösrel 300 □ öles villaltek eladók. Szesztina-utca 4. (kisállomás mellett). 116—1630

ELADÓ ÁLLATOK

Elhelyezés miatt

7 drb. „Csabai” Angora fajjűl nagyon olcsón, ketrecekkel eladó. Megtekinthető Veress-u. 24. 5. ajtó. 1678

Eladó

7 család méh, 42 db. kaptárban és 4 drb. üres kaptár. Bajnok u. 9. 1618

KÜLÖNFÉLE

Gyermek

vaságy és melegágyi alakkert eladó. Dégenfeld-tér 4.

Szlovenczkői

híres magyar fróktól 10 kötetes sorozat, díszkötésben, teljesen új, kifogástalan állapotban, féláron eladó. Nógrádi Mátyás-u. 22. sz. Városi farraktár. 1484

Eladó

1 drb. jó állapotban lévő székelybaba. Piag-u. 49. H. udvar, I. em. 1386

Egy

csaknem új szőkegőz eladó. Cím a kiadóban. 1132

Kézi mangorló

és asztaltűzhely, jó állapotban eladó. Simonyi-út 4. emelet. 1678

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor